

bel

- 46 -

1983.08.17.

sb0050 nagytakarítás a fővárosban
sb0051 öregek otthonát avattak nagykőrösön
sb0052 kereskedelmi készülődés az ünnep előtti forgalomra
sb0053 szabad hely a kempingekben
sb0054 kispeszt ajándéka zalaegerszegnek
sb0055 szakmunkástanulók olvasótábora
sb0056 megkezdődött az v. ellenőrzési konferencia pécssett /1. rész/
sb0057 megkezdődött az v. ellenőrzési konferencia pécssett /2. rész/
sb0058 mahart-közlemény
sb0059 időjárásjelentés
sb0060 kitüntetés /juhász miklós/
sb0061 kitüntetés /horváth pál/

sb0063 időjárásjelentés
sb0064 fogadás indonézia nemzeti ünnepén
sb0065 tartalomjegyzék /1. rész/
sb0066 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: kovács györgy
szerkesztették: halasi györgy
fehér péter
sebestyén tibor

- v é g e -

20.46 /mti/ er sn
170883 1344

--

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

-----
budapest, 1983. augusztus 18.

bel

c s ü t ö r t ö k
-----

sb0001 4 130 mtib1001

nemzetiségi szülők a nemzetiségi oktatásról /1. rész/

1983. augusztus 18. - közoktatási rendszerünk megfelelő lehetőségeket ad a nemzetiségi gyermekeknek arra, hogy anyanyelvükön tanulhassanak, őrizzék és ápolják kulturális hagyományukat - állapította meg a hazafias népfront országos tanácsának pedagógiai munkabizottsága, amely a közelmúltban széles körű vizsgálatot folytatott a nemzetiségi iskolák szülői munkaközösségei körében.

a kérdőíves felvételen és személyes beszélgetéseken alapuló összegzésből kitűnik, hogy a szülők általában elégedettek a nemzetiségi oktatással, gyermekeik tanulási lehetőségeivel. a gondok elsősorban abból adódnak, hogy a tiszta nyelvi környezet felbomlásával csökkentek, néhol szinte teljesen megszűntek az anyanyelv gyakorlásának helyi feltételei. az iskolába kerülő gyerekek, ha értik is a nemzetiségi nyelvet, apáik és anyáik nyelvét, nemigen tudják használni. a megfelelő alapok hiánya megnehezíti a pedagógusok helyzetét, mivel a tankönyvek és a tanulmányi tervek egy feltételezett nyelvi tudásra épülnek, ám ez a tudás, mint a gyakorlatban kiderült, olykor nem létezik. ezért az első tanév a „felzárkóztatás”, jegyében telik el. a nemzetiségi szülők véleménye szerint a mostani kedvezőtlen állapoton úgy lehetne segíteni, ha az óvodákban rendszeressé tennék a nemzetiségi nyelvű foglalkozásokat.

a felmérés igazolta, hogy a szülők mindenütt ismerik a nemzetiségi nyelvoktatás és a továbbtanulás lehetőségeit. azt viszont szövé tették, hogy sem a szakközépiskolákban, sem a szakmunkásképzőkben nincs mód az általános iskolában tanultak elmélyítésére. a továbbtanulást néhol a szülők ellenállása akadályozza, de ennek nagyon gyakorlati oka van: a kisebb településekről nem szívesen engedik gyermeküket a tőlük távoli városokba. a közelmúltban végrehajtott körzetesítésekről egyértelműen kedvezően nyilatkoztak. nem egy helyen úgy vélték, hogy ezzel az intézkedéssel inkább bővültek a tanulási alkalmak, és kivált a társközségekből teremtődtek jobb oktatási feltételek.

a szülői munkaközösségek szerepe a nemzetiségi iskolákban is kedvező irányban változott: a pedagógusok mind több és több kérdésben kéri ki a véleményüket. ennek ellenére akadnak még problémák az együttműködésben, elsősorban ott, ahol még nem látják be, hogy egymás nélkül nem érhetnek el kellő eredményeket.

/folyt. köv./ er

00.10 180883 2374

..-

sb0002 4 130 mtib1002

nemzetiségi szülők a nemzetiségi oktatásról /2. rész/

két kérdés arra vonatkozott, hogy miként értékelik a szülők a kollégiumi nevelőmunkát és a diákotthoni viszonyokat. a válaszokból kitűnt: a kapcsolatot jónak minősítették, rendszeresek a szülői értekezletek, a családlátogatások, az elhelyezést, a tárgyi feltételeket azonban bírálták. egy másik kérdés azt tudakolta, megvan-e a reális esélye annak, hogy az iskolában a nemzetiségi nyelven is folyjék oktatás. a nemleges válaszok voltak többségben. indokként azt említették, hogy a személyi és a tárgyi feltételek hiányzanak ehhez, sokhelyütt pedig igények sincsenek.

a nemzetiségi iskolákat általában szoros kapcsolatok fűzik az anyaországhoz. az uttörőcsapatok között is kialakult az együttműködés rendszere. folyamatos a kiadványok cseréje, és gyakoriak a személyes látogatások, a levélváltások. a nemzetiségi szövetségekkel szintén rendszeres a kapcsolat. a szövetségek munkatársai sűrűn megfordulnak a tanintézetekben, s erejükhez mérten támogatják is őket céljaik megvalósításában. az együttműködés ott a legszorosabb, ahol az iskola igazgatója egyúttal tagja a szövetség választmányának, vagy a megyei nemzetiségi bizottságnak.

a felmérés számos gondra hívta fel a figyelmet. a hazafias népfront pedagógiai munkabizottsága csokorba gyűjti ezeket, s még az idén ősszel sorra kerülő nemzetiségi kongresszusok előtt eljuttatja a szülői munkaközösségek ajánlásait, bíráló, illetve dicsérő megjegyzéseit a választmányoknak. a javaslatok közül a jelentés kiemeli: indokolt lenne az óvodákra is kiterjeszteni a nemzetiségi nyelv oktatását. kéri, hogy a művelődési minisztérium vizsgálta felül a tankönyveket abból a szempontból: mennyire igazodnak a tanulók valóságos tudásához. /mti/

gi/gg/er ag sn
00.10 180883 1785

..-

sb0003 4 150 mtib1003

házépítő boltja

1983. augusztus 18. - a magánereőből építkezők anyagellátásának javítására az építőipari termelőeszköz kereskedelmi vállalat több kiskereskedelmi szervezettel közösen több „házépítő boltját”, nyitott. budapestben a horizont és a rákos menti áfész-szel közösen már két ilyen üzletet üzemeltetnek, vidéken pedig veszprémben a megyei áfész-szel, székesfehérváron a fejér megyei iparcikk kiskereskedelmi vállalattal, és kiskunhalason a városi építőipari vállalattal közösen nyitottak boltot. az üzletekben az építők által forgalmazott termékeket árusítják fogyasztói áron; kaphatók itt külfönte hengerektárak, színesfém- és épületlakatosipari termékek, villamosszerelési anyagok, épületszerelvények, csövek, faárak, betonacél, valamint vegyi- és épületgépészeti anyagok. a tervek szerint az idén további közös boltokat is nyitnak. /mti/

be/mi/sl/gw sn
00.11 180883 0882

..-

sb0004 4 130 mtib1004

gazdag alkotmány napi program budapestben

1983. augusztus 18. - augusztus 20-ra zászlódiszbe öltözik budapest, s az alkotmány ünnepén a hagyománynak megfelelően az idén is számos rendezvény várja majd a fővárosiakat.

az ünnepnapot megelőzően augusztus 19-én 15 órakor katonai tiszteletadással, ünnepélyes külsőségek között vonják fel a magyar nemzeti lobogót és a nemzetközi munkásmozgalom vörös zászlaját a gellérthegyen a felszabadulási emlékműnél. az országház előtt 16 órakor, ugyancsak katonai tiszteletadással vonják fel az ünnep tiszteletére a magyar népköztársaság állami zászlaját, amely előtt augusztus 20-án 13 órakor zenés őrségváltás lesz.

az ünnepi rendezvények közül ezuttal is kiemelkedik a tisztavatás, a vízi- és légitársaság, valamint az esti színpompás tűzijáték.

a magyar néphadsereg új tisztjeit - akik a kossuth lajos katonai főiskola, a zalka máté katonai műszaki főiskola, a killián györgy repülő műszaki főiskola, valamint a karikás frigyos katonai kollégium végzős hallgatói - a kossuth lajos téren, augusztus 20-án délelőtt 10 órakor, ünnepélyes külsőségek között avatják fel.

a tisztavatás után, 11:30 órakor kezdődik a látványosságával évről évre sok tízezer budapestit vonzó vízi- és légitársaság bemutató rendezője az idén 35 éves magyar honvédelmi szövetség budapesti szervezete. a dunai vízfelvonulást nemzeti és vörös zászlókkal díszített szárnyashajók nyitják meg, majd motorcsónakok, vízipompák, s átkelő hajók usznak le a folyón.

ez alkalommal sem hiányoznak majd a víz felől zászlót lobogtató helikopterek, a motoros és a vitorlázó repülőgépek, valamint a magyar néphadsereg nagysebességű gépei. felvonulnak uszó- és szállítójárművek, majd a sort tűzoltóhajó zárja: utóbbi évek óta nem szerepelt a víziparádén. izelítőt adnak tudásukból az mhsz modellezői, majd vízisielők tűnnek fel a margithid-lánchid közötti dunaszakaszon. a parádé hagyományosan leglátványosabb részének ez alkalommal is az ejtőernyősök bemutatója ígérkezik. az ugrások befejeztével hat sárkányrepülő szórakoztatja a közönséget, s a dunai vízi- és légitársaság az mhsz repülőgéppel vontatott „vízszintlátásra”, felirat zárja.

a 21 órakor kezdődő tűzijáték rendezői ezuttal másfélezernél is több különböző ürméretű és színhatású bomba kilövését tervezik. új látványosság lesz az arany és ezüstlepkét, valamint napkorongot

formázó petárda. a mintegy 30 perces program végén 1.600 speciális égővel tűzből formált vizesést varázsolnak a gellérthegy oldalára.

az ünnep napján reggeltől estig budapest valamennyi kerületében gazdag kulturális és sportprogram várja a szórakozni vágyókat. /mti/

sr/tr/er bc sn
00.12 180883 2670

--

sb0005 4 160 mtib1005

turistamuseum lesz dobogókőn

1983. augusztus 18. - turistamuseumot alakítanak ki dobogókőn abból a menedékházból, amelyet 1897-ben a korabeli természetbarátok budapest környékének első kulcsosházaként építettek. a muzeummá alakításhoz a régi épület tetőszerkezetét teljesen felújították, a belső teret betonozták. jelenleg zakopanei lengyel ácsok dolgoznak a ház faszerkezetének pótlásán, javításán. ezután következik majd a ház külső és belső színterének a munkák anyagi fedezetét a turisták és a turisztikai szervezetek, szocialista brigádok pénzbeli felajánlásai mellett a pest megyei tanács, az országos testnevelési és sporthivatal, a közép-dunavölgyi intéző bizottság, valamint a pest megyei testnevelési és sporthivatal hozzájárulása képezi. a kivitelezést üzemek, gyárak, kisiparosok és egyéni országjáró turisták társadalmi munkával segítették, illetve segítik.

tervezik, hogy a muzeumban kiállítják majd a turizmus magyarországi történetének összegyűjtött írásos és tárgyi emlékeit, többek között régi térképeket, szakkönyveket, jelvényeket, plakátokat, cikkeket, egy-egy turistaház építéséhez kiadott téglajegyeket, valamint a magyar turisztika nagyjainak személyes ereklyéit. külön feldolgozzák majd a hegymászás, a vízi és a feltáró turisztika és a kerékpározás történetét.

az ország első turistamuseuma várhatóan jövő év elején nyílik meg. /mti/

gál/fe./ká/gw sn
00.12 180883 1404

--

sb0006 4 160 mtib1006

a veszprémi postások névjegye

1983. augusztus 18. - veszprém lakótelepein többszáz kis plakát jelent meg az épületek lépcsőházainak hirdető tábláin. valamennyi kis plakáton - a rajznyomaton tisztelgő postás mellett - olvasni lehet a körzet kézbesítőjének és újságterjesztőjének a nevét, helyszínrre érkezésének hozzávetőleges időpontját. a „munkához add a neved, elnevezésű akciótól azt várja a postahivatal, hogy szorosabb kontaktus alakul ki a kézbesítők és a munkájuk miatt otthonuktól a nap nagyrésztében távollévő lakók között. a postahivatal az akcióval információt is kíván szerezni a kézbesítő munka, és általában a postai szolgáltatások javításához. a postások „névjegye, lehetőséget kínál a kézbesítési zavarokból származó reklamációk megszüntetéséhez. /mti/

szé/nmé/er ká sn
00.13 180883 0805

--

sb0007 4 180 mtib1007

hasznos tanulmány a bányabalesetekről

1983. augusztus 18. - a bányabalesetek megelőzését elősegítő tanulmányt készítettek az utóbbi három év üzemi baleseteinek tapasztalatait összegezve a mecseki szénbányák vasasi bányáüzemében. a tanulmánykötet szerzőhármasa - dr. pál tiber územorvos, noveczky jános bányamérnök, biztonságtechnikai csoportvezető és dr. buda lászló, a pécsi orvostudományi egyetem szervezéstudományi intézetének adjunktusa - számítógép segítségével dolgozta fel azoknak a baleseteknek az adatait, amelyek következménye táppénzes munkakiesés volt. kétszázötven szempont szerint vizsgálták meg a balesetek okait, bekövetkezésük helyét, időpontját és számos egyéb körülményét. az elemzés alapján fogalmazták meg a balesetek megelőzését, számuk és súlyosságuk csökkentését szolgáló javaslataikat, amelyek megvalósítása vasason már el is kezdődött.

az új dolgozók felvételekor kibővítik az alkalmassági vizsgálatokat, az üzemorvos szükség esetén kéri a szénbányák új komlói munkalélektani laboratóriumának véleményét is. a kezdő bányászokat tapasztalt szakemberek mellé osztják be, s a patronálók tevékenységét külön is jutalmazzák. a balesetvédelmi oktatáshoz új, hatékonyabb szemléltetőeszközöket és filmeket alkalmaznak, s a veszélyhelyzetek felismerését, elhárítását az együtt dolgozó kollektívák a munkahelyükön tartott továbbképzések alkalmával is

gyakorolják. mivel a fáradtság mértéke és a balesetek gyakorisága a vizsgálat szerint szorosan összefügg, a kritikus időpontok előtt rövid szüneteket tartanak a figyelem és a munkavégzőképesség élénkítése végett.

a mecsekieken kívül több más hazai bányáüzemünkben is hasznosítható tanulmánykötetet sokszorosították, s a társüzemeken kívül a kérdéssel foglalkozó szakemberekhez is eljuttatták. /mti/

kász/bné/sa ká sn
00.13 180883 1812

--

sb0008 4 130 mtib1008

a tanácsi ügyintézés korszerűsítésére, a lakosság érdekében - pályázat

1983. augusztus 18. - nemcsak a tanácsi dolgozók, hanem a lakosság számára is hasznos pályázatot hirdetett meg a fővárosi tanács. a rendezők arra kívánják ösztönözni a fővárosi és a kerületi tanácsi dolgozókat, hogy keressék a még ma is jelentős adminisztrációval járó ügyek intézésének egyszerűbb, gyorsabb és korszerűbb módszereit. elsősorban olyan pályaműveket várnak, amelyek azonnal, vagy minél gyorsabban bevezethetők, s mérhető előnyökkel járnak. a javaslatokat - amelyeket összesen 50 ezer forinttal díjaznak - elküldik az érintett tanácsi szerveknek, fórumot teremtenek ismertetésükre, figyelemmel kísérik megvalósításukat, s ha szükséges, segítséget nyújtanak részletesebb kimunkálásukhoz.

a pályázaton a tanácsi apparátusban dolgozók korhatár nélkül vehetnek részt, a jelentkezés feltételei megtalálhatók a fővárosi közlöny ez évi hetedik számában. /mti/

sr/mi/er ag sn
00.14 180883 0974

--

sb0009 4 130 mtib1009

parképités budapesten

1983. augusztus 18. - az év második felében a fővárosi kertészeti vállalat parképitői több mint 100 millió forint értékű munkát végeznek budapest közterületein. a legtöbbet továbbra is az épülő, vagy a már elkészült lakótelepek környékén tevékenykednek: nagy erővel folytatódik a békásmegyeri lakótelep parkosítása, a rákoskeresztúri kaszálóréti lakótelepnél és az ujjalotai lakótelepen pedig még az év végéig szeretnék befejezni a munkálatokat. a budai oldalon, az örmezői lakótelepen a közelmúltban láttak hozzá a parképitéshez, itt egy iskola, egy óvoda és egy bölcsőde környékét is rendbeteszik. a műszaki egyetem melletti goldmann téren hamarosan végeznek a parképitők, míg a gazdagréti lakótelep utjainak kialakítása az ősszel kezdődik meg.

kispesten ezekben a hetekben kezdik meg a vörös hadsereg utja jobb oldali szakaszának parkosítását. pestlőrincen a 210. számú iskola környékén dolgoznak, a lakótelep parkosítását azonban anyagi gondok nehezítik.

a következő időszakban a vállalat egyik legfontosabb feladata az árpád-híd pesti és budai hidfője környékének rendezése. a munkálatokat a közelmúltban megkezdték és - párhuzamosan a hid újjáépítésével - a jövő év június 30-ra szeretnék befejezni. várhatóan még az idén végeznek az m-3-as autópálya bevezető szakasza és a boráros tér rendezésével. /mti/

srrmi/sa ag sn
00.14 180883 1377

--

sb0010 4 160 mtib1010

óvodai nevelés a xvii. kerületben

1983. augusztus 18. - bővítések, átépítések és új intézmények kialakítása révén jelentősen - 37 csoporttal - bővült az elmúlt öt évben a xvii. kerület óvodahálózata. a megnövekedett igények kielégítése végett ősszel várhatóan újabb 20 csoportot indítanak a kis utcai lakásóvodában, a pesti ut 157. szám alatti, valamint az ujlak utcai gyermekintézményekben.

a felújításoknak, átalakításoknak köszönhetően sokat javultak a tárgyi feltételek a 3-6 éveseket fogadó intézményekben. a fűtés korszerűsítésével jobb körülmények között foglalkozhatnak a

gyermekkel, a kép, a robogó és a bábolna utcai, valamint a pesti ut 58. és 163. szám alatti óvodákban. keresik a jó megoldásokat a karbantartásra: több intézményben kertész-gondnoki állást létesítettek. az óvodák üres állásainak nagy részét sikerült ugyan betölteni, ám az óvónők 50-60 százaléka pályakezdő, s mintegy egyötödük képesítés nélküli. a legtöbb óvodában - a butorok megfelelő átrendezésével - jó körülmények alakíthatók ki a délutáni pihenéshez. figyelemre méltó, hogy még a lakásóvodákban is megteremtették a testnevelés feltételeit: tornaszobákat rendeztek be. sajnos, az udvar adta mozgási lehetőségeket még kevés intézmény használja ki kellőképpen.

a nevelőmunka tartalmát elemezve a tanács illetékesei megállapították: az anyanyelvi nevelésben gondot okoz, hogy kevés időt szármak egy-egy kisgyermek folyamatos beszélgetésére, élményeinek meghallgatására. a jövőben jó módszerek alkalmazásával - például bábozással, képolvasással - szükséges ezen változtatni. valamennyi intézményben törekszenek az esztétikus, otthonos környezet kialakítására, ezzel is fejlesztve a gyermekek szépérzékét, ítélőképességét. a tapasztalatok szerint az óvónők sikeresen keltik fel a kicsinyek zene iránti érdeklődését, eredményesen formálják azok zenei izlését. /mti/

na/tr/er ag sn
00.15 180883 1891

--

sb0011 4 150 mtib1011

csehszlovák berendezések számítógéppontok klimatizálásához

1983. augusztus 18. - csehszlovák berendezések segítik a magyar számítógéppontok üzemeltetéséhez szükséges megfelelő klimatikai körülmények kialakítását. a nagyértékű számítógépek csak pormentes, állandó hőmérsékletű és páratartalmu helyiségekben működhetnek kifogástalanul, e feltételek valamelyikének hiányával romlik a rendszer megbízhatósága. a csehszlovákiából beszerezhető ugynevezett komputer- klímaszekrények folyamatosan ellenőrzik, hogy az említett feltételek megfelelnek-e a követelményeknek; s ha valamilyen hiányt észlelnek, automatikusan szabályozzák a hőmérsékletet, a pára- és portartalmat. ehhez előre beépítik az elszívó és légkondicionáló berendezéseket is. egy-egy ilyen berendezés értéke 400 ezer és másfélmillió forint között van - a klimatizálandó helyiség nagyságától függően.

e módszer alkalmazásával feleslegessé válik a gépház építése és a légszűrő kialakítása, melyek a hagyományos klimatizáláshoz nélkülözhetetlenek. az első ilyen csehszlovák berendezéssel klimatizált számítógépközpont a bábolnai ikr gazdaságoknál működik, egy másikat pedig most szerelnek az medicor-nál. hazai telepítésükről a szellőző művek gondoskodik, mint fővállalkozó. az idén már mintegy 50 millió forint értékben érkeznek csehszlovák klímaberendezések. /mti/

be/mi/er sl sn
00.16 180883 1368

--

sb0012 4 150 mtib1012

gabonaraktár ponyvából, felfújható sátor

1983. augusztus 18. - a kenderfonó és szövőipari vállalat szakemberei az utóbbi időben pvc-vel impregnált ponyva anyagu, jórészt levegő-tulnyomással fenntartott csarnokok sorát tervezték meg, illetve készítették el. a legújabb, univerzális raktárnak szánt ponyvacsarnokot szilárd vázszerkezettel gyártották, más cégekkel kooperálva. alapja ötszögletű, oldalainak teljes hossza több mint 100 méter, magassága 13 méter. több mint 220 vagon mezőgazdasági termény fér el benne. alkalmas ipari raktárnak, vagy sport- illetve kulturális rendezvények lebonyolítására is. költsége csupán egytizede a hasonló méretű szilárd építményekének.

ujdonság a szundi nevű kempingsátor, amelyhez a ponyva mellett könnyű, vízhatlan poliamidszövetet is felhasználnak. vázszerkezetét három kerékpárgumi vastagságú gumitömlő képezi, amelyek felfújva biztonságosan tartják a sátrat. a két méter hosszú, kétszemélyes sátor súlya mindössze négy kiló.

mindkét ujdonságot bemutatják az őszi bnv-n. /mti/

dob/f/sa ká sn
00.16 180883 1060

--

sb0013 4 160 mtib1013

árpási leletek: az észak-itáliai kerámiákat utánozták mursella fazekasai

1983. augusztus 18. - az i.-ii. század fordulójáról származó gazdag kerámia-anyagra bukkantak a győri xantus jános múzeum régészeti árpás határában, a mursella nevű korarómai település feltárása során. a rába és a marcal folyó közötti területen, a szántóföld felszíne alatt alig 40-60 centiméter mélységben római kori épületmaradványokat rejt magában a föld. a tác község szomszédságában található hajdani gorsium mellett az árpási a második olyan római kori település Magyarországon, amelyre a későbbi századokban nem épült újabb falu, vagy város, s ezért jó lehetőséget kínál a régészeknek a korabeli építkezési szokások megfigyelésére.

az ideai ásatáson rátaláltak egy kutra és egy hulladékgyűjtőre, amely temérdek cserép-leletet, egyebek között füstölőtál, háromlábú edény, fazék - és hatalmas hombártöredékeket tartalmazott. néhány különleges tárgyi emlék teljesen ép állapotban került elő. az egyik ilyen ritkaság egy majd egy méter hosszú díszes felületű kerámia vízvezeték cső és egy hozzá tartozó kifolyó, amely pontosan illeszkedik a cső szájába. a másik egy, a mai porcelánnal azonos falvastagságú szürke kerámia csésze, amelyet a helybeli fazekasok az észak-itáliai import kerámiák mintájára készítettek, s felületét azokhoz hasonlóan levél-, és indamotívumokkal, apró bogyókkal, szőlőfürtökkel díszítették. hogy helyben gyártották őket, arra bizonyítékul szolgálnak a fazekaskemencék, amelyeket korábban tártak fel. a kemencék korát a bennük talált, az i. század második feléből való pénzérmék segítségével határozták meg.

minden valószínűség szerint azonban nemcsak a fazekasság mesterségét ülték az ott élők, hanem a bronzal is tudtak már bányászni. erre utalnak azok a bronz fibulák és egyéb bronz hulladékok, amelyeket a fazekesnegyedtől kissé távolabb lévő kemencékben találtak.

rábukkantak az idén a ii. században épült, a település belseje felé vezető 6 méter széles utra is. építéséhez kavicsot és kötőanyagot használtak egykor. érdekessége, hogy bár az út felülete kőkemény, mégis jól láthatóak burkolatán a korabeli kocsinyomok. az út mindkét oldalát kőépületek határolták, amelyeknek falait ugyancsak felszínre hozták.

a leleteket a restaurálás után a győri múzeumban tárják az érdeklődők elé. /mti/

mzs/er ká sn
00.17 180883 2343

--

sb0014 4 150 mtib1014

megszépült a kilenclyuku hid

1983. augusztus 18. - kétéves munkával felújították a hortobágyi pusztán, közepén, a csárdánál hazánk leghosszabb közúti kőhidját, a hortobágy folyó keskenyedő medrén átívelő kilenclyuku hidat. megerősítették pilléreit, rendbehozták bolthajtásait, új burkolattal látták el a rajta átvezető közutat, s az egész építmény új fehér meszelést kapott.

a kilenclyuku hidat 1827 és 1833 között építtette meg debrecen város. a hid teljes hossza a szárnyfalakkal együtt 167,3 méter, magassága 7,90 méter, az ívek köze 8,53 méter. pilléreinnek kövei egerből, egyéb burkolókövei tokajból származnak. a hid kocsiutját 0,48 méter vastag, egy méternél magasabb korlátfalak szegélyezik. a kocsi pályáról 18 faragott kővályu vezet le a csapadékvizet. /mti/

szü/éva/sa ká sn
00.17 180883 0809

--

sb0015 4 150 mtib1015

hagymaszüret a makói tájkörzetben

1983. augusztus 18. - a kétezer hektáros makói tájkörzetben megkezdtek a téli tárolásra alkalmas vöröshagyma gépesített szedését. ehhez több mint száz ötletes berendezést állítottak munkába a nagyüzemi gazdaságok.

a makói táj híres fűszernövényét két menetben takarítják be. előbb a földből a hagymát kiemelő és szabályos sorokban rendre rakó berendezések járják végig a táblákat, majd három-négy napon át hagyják szikkadni a termést. a mostani napos, kissé szeles időjárás különösen kedvező, nagyban javítja a termés minőségét. utána a második menetben a rendfelszedő berendezések szállító járművekre emelik a hagymát, és közben a rátapadt rögöket, földmaradványokat kirostálják. most könnyű ez az előtisztítás, hiszen sárnak nyoma sincs, a száraz rögök pedig gyorsan elporlódnak. így szép, szennyezettségtől mentes termés kerül a szállító járművekre.

a hagymakiemelő berendezések átlagosan 50 ember nehéz fizikai munkáját helyettesítik, a rendfelszedő gépek pedig legalább 100 ember helyett dolgoznak.

szakemberek megállapítása szerint tömör husuak, erős héjuak az ideai hagymák. magas a szárazanyagtartalmuk, és így jól bírják majd a téli tárolást, kiválóan alkalmasak konzervipari felhasználásra. a vöröshagymák nagyság és minőség szempontjából egyaránt megfelelnek a hazai fogyasztói igényeknek, valamint az exportkövetelményeknek. /mti/

tób/sa ká sn
00.18 180883 1423

--

sb0016 4 150 mtib1016

pályázat hulladékok hasznosítására

1983. augusztus 18. - települési és mezőgazdasági szerves hulladékok komplex hasznosítására tervpályázatot hirdetett az építésügyi és városfejlesztési minisztérium az országos vízügyi hivatallal, az országos környezetvédelmi hivatallal, a mtesz békés megyei szervezetével és más szervezetekkel közösen. olyan módszerek kidolgozására várnak, amelyek alkalmasak a települési szennyvizek és szerves hulladékok, a háztáji állattartó létesítmények és a mezőgazdasági nagyüzemi állattartó telepek trágyáinak, szerves hulladékainak együttes kezelésére, s ennek keretében biogáz előállítására és hasznosítására.

a részletes pályázati kiírást a mélyépterv-nél /budapest, v. vigadó tér 1./ lehet átvenni. a pályaművek beküldési határideje november 8. a pályamunkák díjazására és megvételére összesen 680 ezer forintot fordítanak. /mti/

fgy/tr/sl/zsu sn
07.36 180883 0895

--

sb0017 4 150 mtib1017

jövedelemérdekeltségű szövetkezeti boltok borsodban

1983. augusztus 18. - az év végéig valamennyi szövetkezeti bolt jövedelemérdekeltségű vagy szerződéses üzemeltetési formára tér át borsod megyében. az áfészek miskolcon és a megye más településein működő kétezer étel-miszer-, zöldség-, vendéglátóipari, műszaki és háztartási boltja közül az első félévben ezer üzlet már költségtérítéses, kettőszázötven szerződéses, harminc pedig jövedelemérdekeltségű üzemeltetési formában működött. a kedvező tapasztalatok, amelyek mind az áruválasztékot, mind a költségeket tekintve jelentkeztek, arra ösztönzik a szövetkezeteket, hogy ez év végéig a jelenleg még hagyományos módon működő hétszázharminc egységben is az említett módszereket vezessék be. ehhez a fogyasztási és értékesítési szövetkezetek borsod megyei szövetsége is segít megteremteni a feltételeket. /mti/

07.39 180883 0874

--

sb0018 4 150 mtib1018

növekszik a zöldség-kistermelés

1983. augusztus 18. - a mezőgazdasági kistermelésben az elmúlt tíz évben a zöldségfélék termesztése fejlődött a legnagyobb mértékben, s ez az ágazat köti le a munkaerő legnagyobb részét - ez derül ki a központi statisztikai hivatal reprezentatív felméréséből, amely a kistermelés különböző területeit elemezte.

tíz év alatt a kistermelők hozzávetőleg egyharmadával több zöldséget állítottak elő, s ezzel a hazai zöldségtermesztésnek több mint felét adják. a nagyüzemek az utóbbi időben több zöldségfélével fel is hagytak, ezeket a kistermelők vették át, s ma már olyan mennyiségben ajánlják fel megvételre, hogy gyakran még a konzervgyárakat is kisegítik a kistermelők által értékesített zöldség mennyisége 1972 óta megkétszereződött, s két évvel ezelőtt már meghaladta a félmillió tonnát. /ez tavaly is így volt; az idén az első félévben még töretlen volt a kínálat, a nyári aszály azonban ezt az ágazatot is visszavetette, s a kistermelők felhozatala némileg mérséklődött./

a zöldségtermesztésben is erősen érződik a nagyüzemek integráló tevékenysége. azzal, hogy szolgáltatják a szaporítóanyagot, a gépi munkát, sok esetben a talajerőpótló anyagot, még nem merül ki szerepük, mert az értékesítés is gyakran vállalják. az adatok szerint a kistermelők a megtermelt mennyiség kétharmadát értékesítik, s ennek csaknem negyven százalékát az állami gazdaságok, a téesz-ek közreműködésével adják el.

az érdeklődésre jellemző, hogy a kistermelőknek nem kevesebb mint kilencven százaléka foglalkozik valamelyik zöldséggel. mégpedig nem csak a ház körül, hanem a szántóföldön, tehát nagyobb méretekben is. a szántóföldről betakarított termés mennyisége tíz év alatt megháromszorozódott. a leginkább előnyben részesített zöldség a paprika és a fűszerpaprika; a termőterület tíz százalékát foglalják el együttesen.

meglepően nagyszámu kistermelőnek van fólia alatti kertészete; számuk százezerre tehető, s az áttetsző műanyaggal fedett területük elérte az 1.300 hektárt. az elmúlt két évben tovább nőtt e terület, például bács-kiskun, pest és fejér megyében számottevően bővült a nagyobb szakértelmet kívánó, ám magasabb hasznot is hozó fóliázás. /mti/ jf/jf/zsu sn
07.48 180883 2229

//

--

sb0019 4 180 mtib1019 /közönségszolgálat/

vizióra-aknák poliészterből

1983. augusztus 18. - a boglárlellei balaton ipari szolgáltató szövetkezetben megkezdtek az üvegszálás poliészterből készülő vizióra-aknák gyártását. az új termék a hagyományos beton- és téglaknánál gyorsabban, könnyebben telepíthető, s teljesen vízzáró. további előnye, hogy elhelyezése nem igényel kőműves szakembert /nem kell betonozni, téglát rakni/, s olcsóbb az eddig használtaknál. a szövetkezet felkészült a sorozatgyártására is. /mti/

káp/hné/ká/zsu sn
07.50 180883 0506

--

sb0020 4 160 mtib1020 /közönségszolgálat/

nemzetközi kisállat-kiállítás békéscsabán

1983. augusztus 18. - nemzetközi kisállat-kiállítás lesz békéscsabán augusztus 20-án és 21-én a kemény gábor szakközépiskolában. a kétnapos bemutatón az ausztriai neuhof-en, a jugoszláviai nagybecskerek, a romániai arad és tizenkét hazai város kisállattenyésztői állítják ki egyebek között legszebb galambjaikat, nyulaikat. /mti/

sam/sam/ká/zsu sn
07.52 180883 0407

--

sb0021 4 150 mtib1021

új, divatos szövetek győrből

1983. augusztus 18. - tovább korszerűsíti, bővíti termékkáláját az ország nagymultu textilipari vállalata, a győri richards finomposztógyár. a nagyvállalat üzemében 1983-ban 1,2 milliárd forint értékben készülnek főleg gyapju szövetek. a termékek 70 százaléka közvetlen, vagy közvetett módon exportra kerül. az idén mintegy 500 új mintát terveznek a gyár tervezői. a legújabb termékekkel a hagyományoknak megfelelően az őszi budapesti nemzetközi vásáron ismerkedhet meg a közönség.

az egyik új termék a lakmé fantázianevevet viseli. fésűs és kártolt fonalból készült, és 90 százaléka gyapju. az új szövetből elsősorban női és lányka kabátok varrhatók, sokféle színben. a gyártás gazdaságosságát és a kedvező ár kialakítását az is elősegíti, hogy jórészt hazai gyapjut használnak fel. velur jellegű új női kabátanyaguk, a brenner elnevezésű könnyű, és 100 százalékosan gyapjuból készül. sokféle színben gyártják. 90 százalékosan tartalmaz gyapjut a danáda szövet, amelyből gyermek, női és férfi ruhák készülhetnek.

az említett három szövetfajta nagyobb tömegű gyártása az év végén, vagy a következő év elején várható. /mti/

cser/ká/zsu sn
07.59 180883 1195

--

sb0022 4 150 mtib1022

genetikai átalakulás a juhászatban

1983. augusztus 18. - a fokozott juhtejtermelés érdekében genetikai váltást hajtanak végre a hazai juhászatokban. a fésűs merinói juh ugyanis, amely a hazai juhászatok állatállományának jelentősebb hányadát adja, nem tejelő fajta, egy fejési időszakban mindössze harminc liter tejet ad egy-egy anyajuh, pedig a nemzetközi piacon egyre nagyobb kereslet a juhtejből készült kaskaval sajt iránt. a genetikai beavatkozástól azt várják a szakemberek, hogy néhány éven belül a juhtejtermelés megötszöröződik.

a nemesítés élenjárója a szeghalmi állami gazdaság, amelynek már ezer ugynevezett kelet-friz 1-es szaporulata van. ezt a fajtát a hazai fésűs merinói és az ndk-ból származó, jól tejelő kelet-friz juhok keresztezésével alakították ki. a kelet-friz 1-es anyajuhok

H

bel

- 18 -

1983.08.18.

tejhozama meghaladja a 150 litert. a szaporulat azonban az alföldi életkörülményeknek nem mindenben felel meg, ezért az első lépcsős vérkeveredést tovább viszik, és a bulgáriából behozott pleveni feketefejuvel keresztezve alakítják ki a hazai éghajlatot jól bíró, edzettebb, sok tejet adó állományt. a genetikai átalakításnak ez a láncolata mintegy hároméves munkát követel.

az új fajta a hustermelésben is kitűnik majd, ugyanis a friz ikerellő, tehát növekszik a szaporulat, vagyis lehetőség nyílik a jelenleginél nagyobb bárány-exportra. /mti/

bty/ke/ká/zsu sn
08.04 180883 1391

--

sb0023 4 160 mtib1024 /közönségszolgálat/

muzeumok ünnepi nyitvatartása

1983. augusztus 18. - a fővárosi muzeumok augusztus 20-án, szombaton és augusztus 21-én, vasárnap a szokásos nyitvatartási időben várják látogatóikat. augusztus 22-én, hétfőn és augusztus 23-án, kedden zárva tartanak. /mti/

k cs/mi/ag/mz hgy
10.47 180883 0290

--

sb0024 4 150 mtib1025

canna-kiállítás

1983. augusztus 18. - szabadföldi canna-bemutató kezdődött csütörtökön debrecenben, az agrártudományi egyetem pallagi kertészeti kísérleti telepén. csaknem két hektárnyi területen 70 ezer szál canna pompázik, közöttük az a husz államilag elismert fajta, amelynek nemesítője a pallagi kísérleti telep. e kannák levelei szélesek, haragos zöldek, virágjuk a sötétbordótól a fehérig

H

bel

- 19 -

1983.08.18.

nagyon sok színváltozatban nyílik. kevés csapadékot igényelnek, szárazságtűrőek, ezért kiválóan alkalmasak alföldi települések tereinek, utcáinak parkosítására. a kiállításon bemutatják a kannák legújabb fajtajelöltjeit is. /mti/

szü/éva/ká/mz hgy

10.52 180883 0661

--

sb0025 4 150 mtib1026

elkészült debrecenben a keleti tehermentesítő ut

1983. augusztus 18. - debrecenben megépült a béke utja és a homokkerti felüljáró közötti szakasz, s ezzel befejeződött a városban az ugynevezett keleti tehermentesítő ut építése. a délnyugati városrészről és a szeged felől érkező forgalmat ide irányítják, és ezzel lényegesen csökkentik a város főutcájának, a vörös hadsereg utjának telítettségét; a járművek sokkal gyorsabban juthatnak el céljukhoz. /mti/

szü/éva/ká/mz hgy

10.56 180883 0492

--

sb0026 4 130 mtib1027

németh károly fogadta tadeusz czechowiczot

1983. augusztus 18. - németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára csütörtökön fogadta tadeusz czechowiczot, a lengyel egyesült munkáspárt politikai bizottságának tagját, a lemp lodzi vajdasági bizottságának első titkárát, aki szabadságát tölti hazánkban.

a szívélyes, baráti légkörű találkozón tájékoztatták egymást a két párt soron lévő feladatairól, és véleményt cseréltek a pártközi kapcsolatok továbbfejlesztésének lehetőségeiről.

H

a találkozón részt vett Kovács László, az MSZMP KB külügyi osztályának helyettes vezetője, valamint Jerzy Zielinski, a lengyel népköztársaság magyarországi nagykövete. /mti/

mi/mz hgy

11.00 180883 0732

--

sb0027 4 150 mtib1030

oktatási központ a Bakony műveknél

1983. augusztus 18. - új oktatási központot adtak át rendeltetésének csütörtökön Veszprémben, a Bakony műveknél. a 300 személyes előadóteremmel, 6 tanteremmel, könyvtárakkal ellátott, jól felszerelt épületben elsődlegesen a szerelési-technikai szakemberek képzésének, továbbképzésének adnak helyet. évente 500-an vesznek majd részt az ilyen irányú képzésben. emellett természetesen más jellegű oktatásra is mód nyílik. az új létesítmény 42 millió forintba került. a költségekhez összesen 28 millió forinttal járult hozzá a szakszervezetek országos tanácsa, a Vasas szakszervezet, az építési és városfejlesztési minisztérium, az országos műszaki fejlesztési bizottság és a Veszprém megyei tanács.

a Bakony művek ezzel az új létesítménnyel már minden feltételt megteremtett ahhoz, hogy a hazai szerelési-technika fejlesztésének, korszerűsítésének bázis-üzeme legyen. a Bosch-cég licence alapján 1974 óta gyártják a szerelési-technikai eszközöket, s berendezkedtek azok továbbfejlesztésére, a szerelősorok tervezésére. eddig már több mint 200 hazai vállalat korszerűsítette egyes termékek előállítását a Bakony műveknél gyártott szerelősorokkal, köztük például az autóvillamosági felszerelések gyára, a Brg kecskeméti magnetofon-gyára, a csepeli jármű-és konfekcióipari gépgyár, s a Videoton.

a Bakony művek ezekivül jelentős értékben exportál is.

bév/nné/ká/mz hgy

11.36 180883 1421

--

sb0028 4 160 mtib1031

cigány olvasótábor nyílt Balatonakaliban

1983. augusztus 18. - cigány olvasótábor nyílt Kapuvári általános iskolás korú cigánytanulók részvételével csütörtökön Balatonakaliban. a Kapuvári tanács és a hazafias népfront városi bizottsága ezúttal ötödik alkalommal teremtette meg a lehetőséget 27 Kisdíák ingyenes táboroztatására. a város üzemei is jelentős mértékben hozzájárultak ahhoz, hogy a táborlakók semmiben ne szenvedjenek hiányt. a szabóipari szövetkezet például tornanadrágokat varrt számukra, a ciklámen ruhaipari szövetkezet fürdőruhát ajándékozott, a helyi áfész és a Husüzem uticsomgról, a Győri keksz- és ostyagyár édességről gondoskodott.

a táborlakók a Kapuvári tanács Balaton-parti üdülőjében töltenek tíz napot. sokszínű program vár rájuk: körülutazzák a magyar tengert, s élményeikről rajzban, szóban, írásban számolnak be. pedagógusok irányításával beszélgetnek kedvenc olvasmányaikról, és ismerkednek a régebbi és a mai irodalom cigánygyerek hőseivel. lesz ének- és versmondóverseny, játékos sportvetélkedő is. /mti/

mzs/ká/mz hgy

11.36 180883 1072

--

sb0029 4 130 mtib1032

indiai ifjúsági delegáció látogatása

1983. augusztus 18. - befejezte tárgyalásait az indiai nemzeti kongresszus /i/ ifjúsági szervezetének delegációja, amely Anand Sharma főtitkár vezetésével a magyar kommunista ifjúsági szövetség meghívására tett látogatást Budapesten. a küldöttséget fogadta Fejtői György, a Kisz központi bizottságának első titkára, aki tájékoztatta a vendégeket a párt ifjúságpolitikájáról, a magyar fiatalok élet- és munkakörülményeiről, a Kisz tevékenységéről, majd áttekintették a magyar-indiai ifjúsági kapcsolatok fejlesztésének lehetőségeit. a delegáció találkozott a hazafias népfront, az állami ifjúsági bizottság és a magyar uttorók szövetségének vezetőivel is. a küldöttséget fogadta Kovács László, az MSZMP KB külügyi osztályának helyettes vezetője. /mti/

k cs/mi/ag/mz hgy

11.45 180883 0821

--

sb0030 4 160 mtib1033

napköziotthon az időseknek

1983. augusztus 18. - új szociális létesítménnyel gazdagodott a főváros VI. kerülete: csütörtökön a vasvári páll utca 4. szám alatt átadták a helyi tanács beruházásában - csaknem 5 és félmillió forintos költséggel - épült idősek napközi otthonát. a kétszázhetven négyzetméter alapterületű, 40 időskorut fogadó intézményt - amely a harmadik ilyen jellegű otthon a városrészben - egy régi, romos állapotú épületből alakították ki. a terveket a szövegterv készítette, a kivitelezők a kerület kisiparosai voltak. az otthon berendezésében, csinosításában széleskörű társadalmi összefogással vettek részt különböző vállalatok, intézmények és társadalmi szervek. az idősek nappali otthonában kapott helyet a területi szociális gondozási központ is.

jelenleg a városrészben 280 idős ember részesül rendszeres ellátásban. az új otthonba főleg egyedülálló, a családi gondoskodást nélkülöző öregeket várnak, akiknek a pihenéséhez barátságos környezetet alakítottak ki. az idősek naponta kétszer étkezhetnek az otthonban, s gondoskodtak rendszeres orvosi felügyeletükről is. szükség szerint mosásra, főzésre és tisztálkodásra is lehetőségük nyílik, a szabadidő kellemes eltöltéséhez televízió, rádió, lemezjátszó áll rendelkezésükre. /mti/

na/mi/ag/mz hgy

11.51 180883 1293

-.-

sb0031 4 150 mtib1034

új kenyérsütő üzem szakcsón

1983. augusztus 18. - kenyérsütő üzem épített közös beruházással öt tolnai megyei mezőgazdasági termelőszövetkezet és a dalmádi állami gazdaság szakcsón, az új élet tsz-ben. házikenyér minőségű terméket készítenek, és hat község, ezen kívül a közeli dombóvár üzleteit látják el. a sikeres próbasütések után a hét végén már teljes termelésre álltak a szakcsi pékek. a nyolc pék közül hat az alföldről érkezett, és nekik szolgálati lakást adott a termelőszövetkezet. /mti/

gem/kjné/ká/zsu hgy

11.52 180883 0534

H

-.-

sb0032 1 130 mtib1035

kardos László kitüntetése

1983. augusztus 18. - a magyar népköztársaság elnöki tanácsa kardos László kossuth-díjas akadémikusnak, nyugalmazott egyetemi tanárnak kiemelkedő tudományos és közéleti tevékenysége elismeréseként, 85. születésnapja alkalmából a magyar népköztársaság babérkoszorúval ékesített zászlórendje kitüntetést adományozta. a kitüntetést losonczi Pál, az elnöki tanács elnöke csütörtökön, a parlamentben adta át. jelen volt szentágothai János, a magyar tudományos akadémia elnöke és apró Antal, a magyar-szovjet baráti társaság elnöke. /mti/

-ár/mz hgy

11.59 180883 0588

-.-

sb0033 4 130 mtib1036

halálos baleset

1983. augusztus 18. - a III. kerület bécsi út és Nagyszombat utca kereszteződésében piros jelzéssel haladt át az uttesten Gyukli Ernőné 88 éves budapesti lakos, és egy 17-es villamos elütötte. az idős asszony kórházba szállítás után meghalt. /mti/

mi/mz hgy

12.32 180883 0291

H

-.-

sb0034 4 180 mtib1037 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /1.rész/

1983. augusztus 18. - a meteorológiai intézet jelenti 1983.
augusztus 18-án 12.00 órakor

nyári idő

Középpontjával északkelet-európa felett nagy kiterjedésű ciklon örvénylik. a ciklon nyugati oldalán több hullámban hűvös, nedves levegő áramlik a skandináv-félszigeten át a szovjetunió európai területére. emiatt ott egyre nagyobb területen hűvösebbre, szelesebbre fordul az idő. ugyanakkor ukrájna, a volga-vidék és a fekete-tenger környéke még a meleg időjárású zónához tartozik. közép- és nyugat-európában egyre inkább a leszálló légmozgások alakítják az időjárást. ennek megfelelően a napos, meleg, általában száraz idő jellemző erre a területre.

Szerdán Magyarország felett változóan felhős volt az ég. a tiszántulon 8-11, máshol csak 3-7 órán át sütött a nap, csak egy-két helyen volt jelentéktelen záporosó. a legmagasabb nappali hőmérséklet 25-31 fok között alakult. csütörtök hajnalra 12-19 fokig csökkent a hőmérséklet. délelőtt változóan felhős volt az ég, eső nem esett. 11 órára 22-27 fokig emelkedett a hőmérséklet.

Budapest belterületén szerdán a hőmérséklet napi középértéke 21,4 fok volt, a százéves átlagnál 0,9 fokkal magasabb.

a Balaton vizének hőmérséklete 11 órakor Siófoknál 21 fok volt.

ma 12 órakor Budapesten a hőmérséklet 26 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1017 mb, gyengén emelkedik.

várható időjárás az ország területén péntek estig:

eleinte változóan, majd többnyire kissé, néha erősen felhős lesz az ég, délutánonként egy-két helyen előfordulhat gyenge zápor, zivatar. az északkeleti szél napközben kissé megélénkül. a legalacsonyabb éjszakai 13-18 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 26-31 fok között alakul.

várható időjárás Budapest térségében holnap reggelig:

//

változóan felhős idő várható, gyenge zápor előfordulhat. az északkeleti szél csak kissé élénkül meg. a hőmérséklet késő este 22 fok körül, holnap hajnalban 16 fok körül valószínű.

/folyt./ zsu
12.46 180883 2146

--

sb0035 4 180 mtib1038 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /2.rész/

várható időjárás a Balaton térségében ma estig:

a változó irányú szél mérsékelt marad. az időnként megnövekvő felhőzetből gyenge zápor fordulhat elő. a hőmérséklet csúcserőke 27 fok körül, a késő esti hőmérséklet 23 fok körül alakul. a víz 21 fokos.

távolabbi kilátások Szombattól - keddig:

várhatóan meleg marad az időjárás. a gomolyfelhőzet időnként megnövekedhet, de futó záporok főleg az időszak végén várhatók.

a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 14-19 fok között várható. a legmagasabb nappali hőmérséklet 26-31 fok között lesz. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/nap/ csapadék nem valószínű.

a Duna vízállása Budapestnél 218 cm, hőmérséklete 19,0 fok./mti/

zsu hgy
12.51 180883 0849

//

--

sb0036 4 150 mtib1039 /közönségszolgálat/

a tourinform hétvégi programajánlatából /1. rész/

1983. augusztus 18.

budapesti ajánlat:

szombat:

a nemzeti muzeum kertjében délután fél 2-kor a vám- és pénzügyőrség zenekara koncertezik, majd fél 4-kor a kecskeméti híros színház adja elő a csillagszemű juhász című mesejátékot.

a halászbástyán délelőtt 11-kor az oroszlányi szénbányák koncert-fuvószenekara ad térzenét. este 7-kor ünnepi hangverseny kezdődik. az alkotmány napi koncert résztvevője a székesfehérvári szimfonikus zenekar lesz, vezényel ella istván és az ndk-beli eitel friedrich thom.

a budapest sportcsarnokban népművészeti kirakodóvásárt rendeznek, s utcabál zárja a programot.

a csajkovszkij parkban kőbányán kétnapos színes rendezvénysorozat várja az érdeklődőket.

vasárnap:

a kőbányai magyar-szovjet barátság parkban délelőtt 11-től vidám műsorral szórakoztatják a gyerekeket.

a budapesti történeti muzeum barokk udvarában délelőtt fél 12-kor a székesfehérvári szimfonikus zenekar koncertezik ella istván vezényletével.

az asztalos jános ifjúsági parkban délután 5-kor gyermek és felnőtt táncbál rendeznek.

vidéki programok:

szombat:

a pannonhalmi apátságban délután 4-kor peskó györgy bach-, teleman, cesar frank, liszt-műveket orgonál.

a nyírbátori református teplomban este fél 8-kor a nemzetközi vonós zenei tábor hangversenyén liszt, bruch, brahms egy-egy műve csendül fel. hegedűn közreműködik kovács dénes, vezényel medveczky ádám.

H

e hét végén rendezik a hagyományos hortobágyi hidi vásárt. a kirakodóvásár programját lovas- és folklórbemutatók színesítik. debrecenben a kölcsény művelődési központ előtt szombat-vasárnap zajlik az i. nemzetközi veteránautó találkozó.

alkotmány napi rendezvények:

ópusztaszeren a nemzeti történelmi emlékparkban ünnepi megemlékezést tartanak.

sopronban a fő téren, rossz idő esetén a petőfi színházban, az ünnepi megemlékezést követően 11-kor a bm határőrség központi zenekara ad térzenét. majd nemzetiségi és magyar néptánc-együttesek lépnek színpadra. /folyt.köv./ mz
12.55 180883 2135

.-.

sb0037 4 150 mtib1040 /közönségszolgálat/

a tourinform hétvégi ... /2. rész/

a jereváni tavon délután 3-kor hajómodell-bemutató lesz, ezt követően 4-kor ejtőernyős- és műrepülő-bemutató látható a soproni sportegyesület pályáján.

debrecenben péntektől vasárnapig tartanak az alkotmány napi rendezvények, melyek között nemzetközi folklórgála, térzene, country-bemutató, gyerekkórus-hangverseny, valamint játékos gyermekversenyek szerepelnek.

szolnokon a tiszaligeti stadionban este 7-től, majd a tiszai szálló előtt szombaton 8 órától néptánc-bemutatókat tartanak.

vasárnap:

szentendrén a szabadtéri néprajzi muzeumban délelőtt 11-kor a bakfark bálint lanttrió és a kecskés együttes hangversenyezik.

szántódpusztán az idegenforgalmi és kulturális központban nemzetiségi néptáncos-találkozót rendeznek.

a siófoki üdülőhelyi klubban este 8-kor pege aladár és együttese ad jazz-hangversenyt. /mti/

f gy/bam/mz hgy

12.56 180883 0918

H

.-.

sb0038 4 150 mtib1041 /közönségszolgálat/

pályaépítés a körmend-zalalövő vasutvonalon

1983. augusztus 18. - a körmend-zalalövő vasutvonalon pályaeépítési munkák miatt augusztus 22-én 7 óra 30 perctől, előreláthatólag szeptember 30-án 16 óráig szünetel a forgalom. ez idő alatt a személyvonatok helyett vonatpótló autóbuszok közlekednek, a személyvonatok menetidejének megfelelően a vonalon lévő fénysorompókat erre az időre kikapcsolják, mivel üzembiztonságukat a forgalom nélkül nem tudják garantálni. a sorompók fényjelzést adó tábláit letakarják, a „sorompó nélküli vasuti átjáró”, és az alatta elhelyezett kiegészítő táblákat „egyéb veszélyt”, jelző és a hozzájuk szükséges kiegészítő táblákra cserélik. /mti/

Lér/mná/ká/mz pr

13.34 180883 0708

--

sb0039 4 150 mtib1043

magyar-osztrák szerződés fogászati rendelőre, uszodára

1983. augusztus 18. - a danubius szálloda és gyógyüdülő vállalat, valamint a komplex nagyberendezések export-import vállalat és az osztrák eberhardt-rella-plancommerz cégekből a hotel aqua építésére alakult munkaközösség vezetői csütörtökön a margitszigeti thermál szállodában szerződést irtak alá a hévizi thermál hotel fogászati rendelőjének bővítésére.

a megállapodás értelmében a jövő év március 15-től korszerű, három kezelőhelyes, röntgen-és szájuhany-berendezésekkel felszerelt fogászattal bővül a szálloda szolgáltatása. új fogászati rendelőjével elsősorban az idegenforgalmi valutabevételeket kívánja növelni a vállalat.

ugyancsak csütörtökön az említett két magyar vállalat és az eberhardt-rella cégek képviselői szerződést irtak alá a keszthelyi helikon szálló mellett létesítendő fedett uszoda építésére. a tervek szerint a jövő év április 30-án adják át a 25 négyzetméteres fedett uszodát, melyhez söröző is tartozik. a magyar-osztrák idegenforgalmi hitelkonstrukcióban megvalósuló új beruházás elsősorban a télen üdülni, pihenni vágyó vendégek aktív kikapcsolódását, sportolását kívánja szolgálni. /mti/

bi/mi/sa sl hgy

13.49 180883 1219

--

sb0040 4 150 mtib1044

szakszervezeti népművelők kitüntetése

1983. augusztus 18. - szakszervezeti népművelőket, könyvtárosokat, a munkahelyi művelődés kiváló dolgozóit köszöntötték csütörtökön a szot-székházban alkotmányunk ünnepe alkalmából. az ünnepségen a szakszervezeti nevelőmunka 83 aktivistája vette át a művelődési miniszteri kitüntetéseket, közülük 48-an a szocialista kulturáért, 22-en a kiváló munkáért és 13-an a miniszteri dicséret elismerést kapták. a kitüntetéseket Ligeti László, a szot alelnöke adta át. /mti/

tr/sa sl hgy

13.51 180883 0533

--

sb0041 4 150 mtib1045

vetéselőkészületek a duna-tisza közén

1983. augusztus 18. - megkezdődött az őszi szántóföldi növények betakarítása bács-kiskunban, ahol nem enyhül az aszály. tavasz óta több mint 210 milliméter a talajok csapadékhiánya, ami főleg a rossz vízháztartású homokon jelent komoly gondot. rövidült a növények tenyészideje, gyengébbek a hozamok. az alacsony növésű napraforgó-táblákon már dolgoznak a betakarítógépek, és a kényszerérett kukorica-földeken is megjelentek a silózógépek. a szárazság miatt a korábbi éveknél jóval nagyobb területen vetett másodnövények gyengén fejlődtek, azokat legeltetéssel hasznosítják. a réteket megszabadítják a száraz fűtől, hogy elősegítsék az újrasarjadást. a szárazság miatt ugyanis az idén egy kaszálás elmaradt.

a jövő évi termés előkészítése is nagy munkát ad a gazdászoknak. az őszi vetésterület 40 százalékát már megművelték. most különösen szükség van arra, hogy a talajok pihenjenek, ülepedjenek, hiszen a kötöttebb talajokon göröngyös marad a föld szántás után, s szinte porzik a határ az eke nyomán. jelenleg 500 nagy teljesítményű erőgép dolgozik a földeken. /mti/

lász/bné/sa ká hgy

13.58 180883 1149

H

--

sb0042 4 170 mtib1046

nemzetközi diszmadár-kiállítás

1983. augusztus 18. - a tit csongrád megyei szervezetének diszmadártenyésztő szakköre 19. alkalommal rendezte meg nemzetközi diszmadár-kiállítását szegeden. a marx tér 14. számú épületben csütörtökön megnyitott kiállításon 140 hazai, valamint csehszlovák, lengyel, ndk-beli, jugoszláv, osztrák és román tenyésztők öt kontinens jellegzetes madárvilágából több mint kétezer példányt mutatnak be.

a négynapos madárparádé sztárjai a sárgabóbitás óriás kakaduk, a díszes tollazatu rózsás-és hullámos papagájok, az indiai tigrispintyek, a hangutánzó törpepapagájok és a beszélő szürke-papagájok. a hat színváltozatban látható kanárik között palakék tollazatuk is vannak. a helyszínen kialakított, mesterséges disztóban fekete hattyúk, márványos récék és más vízimadarak uszkálnak. külön helyen mutatják be az európa-hirü fehér-tói rezervátum madárritkaságait - preparátumokban -, amelyeket a tíz éve elhunyt neves tudós-ornitológus, beretzk péter, a fehér-tó „felfedezője”, adományozott annak idején a szegedi móra ferenc múzeumnak. /mti/

tób/f/sa ká hgy
14.06 180883 1101

-.-

sb0043 4 150 mtib1047 /közönségszolgálat/

orvosmeteorológiai tájékoztató

1983. augusztus 18. - egészségi szempontból kedvezőnek ígérkezik a következő napok időjárása. általában sok lesz a napsütés, kánikula ennek ellenére már nem várható. a levegő nedvességtartalma is az átlagos körül marad, így még a melegebb napok is könnyen elviselhetők. igaz, a napsugárzás ibolyán túli része már csekélyebb, mint az elmúlt egy-két hónapban volt, továbbra sem árt azonban óvatosnak lennünk a napozással. az energiagyűjtéshez természetesen hozzátartozik az ésszerű táplálkozás is. fogyasszunk ezért sok friss zöldséget, gyümölcsöt.

H

új jelensége az időjárásnak - és ehhez még nem szoktunk hozzá kellőképpen - a hajnali és délutáni órák hőmérséklete közötti jelentős különbség. a hűvös reggel után még erős a fölmelegedés. erre legfőképpen öltözetünk megválasztásánál kell gondolnunk. a néhány alkalommal megjelenő záporok, zivatarok csak kisebb változékonyságot jelentenek, nem is viselnek meg különösebben. /mti/

fgy/sa bam hgy
14.13 180883 0996

-.-

sb0044 4 130 mtib1048

új tanácsháza és posta zalakaroson

1983. augusztus 18. - tanácsházát és postahivatalt avattak alkotmányunk ünnepe alkalmából csütörtökön zalakaroson. mindkét intézmény egy épületben kapott helyet. a gyógyfürdő közelében álló, 1280 négyzetméter alapterületű, kétszintes létesítményben a községi tanács apparátusának irodái és a szociális helyiségek mellett egy nagytermet is kialakítottak, ahol esküvőket és tanácskozásokat rendezhetnek. /mti/

tas/kné/sa ká hgy
14.17 180883 0477

-.-

sb0045 4 130 mtib1049

kitüntetés /bán istván/

1983. augusztus 18. - az elnöki tanács bán istván határőr alezredesnek a belügyminisztériumban végzett több évtizedes, eredményes munkássága elismerésül a vörös csillag érdemrendet adományozta. /mti/

mi/-ár/mz pr

14.20 180883 0257

Cs

-.-

sb0046 4 130 mtib1050

sajtótájékoztató a román nagykövetségen

1983. augusztus 18. - románia augusztus 23-án ünnepi felszabadulásának 39. évfordulóját. ebből az alkalomból tartottak sajtótájékoztatót csütörtökön a román szocialista köztársaság budapesti nagykövetségén.

victor bolojan nagykövet emlékezett a románia történetében új korszakot nyitó eseményre. felidézte főbb állomásait a román kommunista párt harcának, amely 1944-ben sikerre vezetett: a többi nemzeti erővel összefogva egységfront jött létre, amely kapcsolatot teremtett a hadsereggel és győzelemre vitte az augusztus 23-án kirobantott fegyveres felkelést.

a nagykövet visszatekintett az elmúlt csaknem négy évtized országépítő munkájára, szólt a román dolgozók életszínvonalában elért javulásról, az ipar és a mezőgazdaság helyzetéről. elmondta, hogy a román népgazdaság a jelenlegi, 1985-ig tartó ötéves terv első két esztendejében tovább fejlődött, és sikeresen küzdött le számos, részben a világgazdaság helyzetéből, részben a belső hiányosságokból adódó nehézséget. victor bolojan aláhuzta: a román szocialista köztársaság nemzetközi politikájában a jövőben is a kölcsönösen előnyös kapcsolatokra törekszik valamennyi állammal, különösen a szomszédos, baráti szocialista országokkal. /mti/

sr/tr/sa -ár pr
14.21 180883 1283

-.-

sb0047 4 150 mtib1051

vágják a napraforgót

1983. augusztus 18. - kombájn alá érett a napraforgó fejei megyében, ahol csütörtökön elsőként a pátkai és a mátyási termelészövetkezetben kezdték meg az olajosnövény betakarítását. az elkövetkező hetekben 29.000 hektárról kell levágni a dunántúli megyében a fontos ipari növényt. a mostanihoz hasonlóan korai betakarításra még nem volt példa. a jelek szerint a növény ezen a tájon a korai érés ellenére is jól fizet, eddig a várt mennyiség körül alakulnak a hozamok.

megyeszerte dolgoznak a silókukorica-betakarítógépek, s a 14 ezer hektárnyi termés egynegyede már lekerült a földekről. az aszály sanyargatta szemeskukorica-táblákon hozzáláltak a táblaszélek

As

körbevágásához, a jelek szerint ugyanis a szárazság jelei főként a szélső sorokban mutatkoznak. fejei megyében az idén különösen nagy szerepet szánnak a kukoricaszárnak. a kiesett szalmaszemes-takarmányok pótlására ugyanis a tavalyinál háromszor több, csaknem negyvenezer tonna szarát szándékoznak feletetni az állatokkal. /mti/

dáv/ká/mz pr

14.32 180883 1049

-.-

sb0048 4 150 mtib1052

a szekszárdi városi tanács ülése - vizellátás

1983. augusztus 18. - szekszárd vizellátását a jövőben csak a dunából történő vízkivétellel lehet megoldani - jelentették be csütörtökön a városi tanács ülésén. erre a hosszú távon megvalósítható beruházásra azért van szükség, mert a vizsgálatok szerint fokozatosan csökken a jelenlegi kutak hozama, másrészt egészségügyi okokból kifogásolható a sió menti kutak vízminősége. a város vizellátását lényegesen javítja a csaknem százmillió forint költséggel megépített vas- és mangántalanító berendezés, amely augusztus elejétől működik, megszüri a vizet, így az már nem rozsdás színű.

mint a tanácsülésen közölték: a város 110 kilométernyi vízvezeték-rendszerének mintegy 30 kilométeres öntöttvas és acélcső szakaszát kicserélik műanyag csövekre, mert a tapasztalatok szerint a műanyagcső felel meg legjobban a helyi domborzati adottságok miatt eltérő nyomásviszonyoknak. /mti/

gem/sa ká hgy
14.38 180883 0957

As

-.-

sb0049 4 130 mtib1053

baleset

1983. augusztus 18. - hajdu-bihar megyében, esztár belterületén hagyó károly 34 éves rakodómunkás, helyi lakos leesett a békési lajos 33 éves gépkocsivezető, ugyancsak esztári lakos vezette teherautóról. hagyó károly súlyos sérüléseibe a helyszínen belehalt. a baleset körülményeinek tisztázására a rendőrség vizsgálatot indított. /mti/

cs/mi/sa ag pr
15.06 180883 0376

--

sb0050 4 130 mtib1054

társadalmi munkások kitüntetése győrótt

1983. augusztus 18. - a társadalmi munkában élen járó kollektívákat és személyeket tüntettek ki csütörtökön győrótt a városháza dísztermében. husz szocialista brigád a társadalmi munkáért oklevelet kapta, a társadalmi munkáért arany, ezüst és bronz emléklakettet ugyancsak huszan vették át zámbo józseftől, a városi tanács elnökétől.

győrótt az elmúlt évben teljesített társadalmi munka értéke meghaladta az 54 millió forintot. az egy lakosra eső érték 409 forint volt, a legmagasabb eddig a város történetében. a társadalmi munkások közreműködésével parkok, játszótérek, szociális létesítmények épültek. /mti/

cser/sa ká pr
15.12 180883 0688

--

sb0051 4 150 mtib1055 /közönségszoglalat/

nagyvásártelepi jelentés

1983. augusztus 18. - élénk forgalom, igényeket kielégítő kínálat és stabilan alakuló árak várhatóak a piacok hétvégi zöltség-gyümölcs forgalmában. nagy mennyiségű és választékos a paradicsom, a paprika és a levezöltségek felhozatala. lesz elegendő burgonya, főzőhagyma, fejeskáposzta, vöröskáposzta. alma alaku fehérpaprika, piros paradicsompaprika és piros cseresznyepaprika teszi választékosá a piaci kínálatot. jó felhozatal várható a juliskababból, a kifejtőbabból, a kelkáposztából és karfiolból. az igényeket kielégíti a fokhagyma, a főzőtök, a csöves kukorica, valamint a petrezselyemzöld és a kapor mennyisége. mind több piacon árusítanak kisebb mennyiségben sóskát, parajt, fejjessalátát, hónaposretket és csemege zölhdhagymát.

továbbra is választékos a gyümölcsforgalom. nagy mennyiségben található a piacokon görögdinnye. bőséges a szőlő és az őszibarack felhozatala. emelkedik a csemegezőlők mennyisége. van elegendő nyári alma, nyári körte, vörös- és magvaváló szilva. kisebb mennyiségben kapható még sárgadinnye és ringló is.

a nagyvásártelepi fogyasztói árak augusztus 19-én a következőképpen alakulnak: a nyári burgonya 5.50-8, a főzőhagyma 10, a lilahagyma 15, a fokhagyma 50, a fejeskáposzta 7, a vöröskáposzta 12, a kelkáposzta 15-24, a patisszon 20, a zukkini 16, a paradicsom 6-8, az uborka 12-16, a tölténivaló paprika 6-18, a hegyespaprika 14, a paradicsompaprika 16-22, a karalábé 18, a sárgarépa 6-8, a gyökér 12-16 forint kilogrammonként. a zeller gumónak és a zöldségi csőnek is 4 forint darabja. a gyökér csomója 7-10, a kapor csomója 1.50, a petrezselyemzöldé pedig 1.50 forint. egykiló nyári alma 8-17, körte 7-10, szőlő 11-15, magvaváló szilva 8-12, vörösszilva 5-8, őszibarack 8-18, sárgadinnye 16, görögdinnye pedig 7-8 forint. a champignon gomba kilója 66, a laskagomba 52-62, a kaposkáposzta 12, a kovászolt uborka 26 forint. a tojás darabja 2 forint. /mti/

pá/f gy/jf/mz pr

15.15 180883 1971

C

--

sb0052 4 130 mtib1056

ülést tartott a minisztertanács

1983. augusztus 18. - a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács csütörtöki ülésén megvitatta a balaton vízgazdálkodási fejlesztési programjának módosításáról és ütemezéséről készített jelentést. határozatban kötelezte az illetékeseket, hogy 1987-ig építsék ki az üdülőövezet szennyvittisztító rendszereinek jelentős részét, oldják meg a programban kijelölt települések szennyvittisztító telepein a foszfortalanítást és a fertőtlenítést. változatlanul kiemelt figyelmet kell fordítani a belterületi vízrendezésre, a parti övezet iszaptalanítására, a közvetlen parti viszonyok javítására. a többletmunkák elvégzéséhez szükséges forrásokat állami beruházási keretből biztosítják. a kormány felkérte a társadalmi és tudományos szervezeteket, hogy segítsék elő és támogassák a program megvalósítását.

a minisztertanács határozott a magyar iparművészeti főiskola szervezetének és képzési rendjének korszerűsítéséről. ennek értelmében a jövőben a főiskola feladata lesz az ipari formatervezők, kézműves-tervezők, rajz-, környezetkultúra- és technikaszakos tanárok valamint művészeti szervezők főiskolai, illetőleg egyetemi szintű képzése.

a kormány úgy határozott, hogy a jövőben - az állami vállalatokhoz hasonlóan - költségvetési szervek is alapíthatnak leányvállalatot.

/mti/

sa pr

15.19 180883 1356

A

-.-

sb0053 4 160 mtib1057

fejér megyei képzőművészek kiállítása

1983. augusztus 18. - a fejér megyében élő és alkotó képzőművészek munkáiból nyitottak kiállítást csütörtökön székesfehérváron, a könnyűfémű klubházában. a tárlaton 13 alkotó negyvennél több munkáját - grafikákat, festményeket, tus- és ceruzarajzokat, zománcképeket - láthatnak az érdeklődők. a tárlatot azzal a céllal állították össze, hogy a gyárak dolgozóinak képet adjanak a megye képzőművészeti életéről, s megismertessék őket szűkebb hazájuk művészeivel és azok munkásságával. /mti/

dáv/sa ká pr

15.22 180883 0557

-.-

sb0054 4 150 mtib1058 /közönségszolgálat/

forgalomkorlátozások az ünnepen

1983. augusztus 18. - augusztus 19-én 10 órától augusztus 22-én 10 óráig a viii. kerület vajdahunyad utcát lezárják a nap utca és a kis stáció utca között, mert utcabált és kirakodóvásárt rendeznek. erre a szakaszra behajtani és megállni tilos.

augusztus 19-én 8 óra 30 perctől kb. 21-én 20 óráig a szocialista brigádok parkjában rendezendő alkotmány napi ünnepségek miatt a 85-ös és a 85-ös gyors autóbuszok módosított útvonalon, a harmat utca - ujhegyi út - bányató utca irányban közlekednek. ebben az időszakban megszűnik a tavas utcai megálló.

a czabán samu téren a xv. kerületi tanács rendez ünnepséget. emiatt a következő forgalmi korlátozások lesznek: augusztus 19-én 19 órától 22-éig a 10-es és a 10-es éjszakai villamosok nem közlekednek, helyettük a vonal teljes hosszában autóbuszok járnak.

a 177-es autóbusz augusztus 19-én üzemkezdettől augusztus 22-éig rákospalota dózsa györgy út és rákosszentmihály máv-állomás között közlekedik. a megváltozott útvonal a következő lesz: dózsa györgy út - mezőhegyes utcai felüljáró alatt balra - ságvári utca - hubay jeno tér - szócs áron utca - felszabadulás utja. a további útszakaszt az eredeti forgalmi rend szerint teszi meg. /mti/

fgy/sa jf pr

15.29 180883 1265

M

-.-

sb0055 4 150 mtib1059 /közönségszolgálat/

európai nagyvárosok hőmérséklete

1983. augusztus 18. - az európai nagyvárosok péntekre várható maximális hőmérséklete:

párizs	27
london	26
osló	22
stockholm	22
helsinki	18
berlin	27
varsó	25
leningrád	18
moszkva	23
kijev	25
prága	26
bécs	28
róma	29
madrid	27
belgrád	30
bukarest	28
szófia	28
athén	30 fok.

/mti/ fgy/sa jf pr
15.32 180883 0837

-.-

sb0056 4 150 mtib1060 /közönségszolgálat/

vizhőmérsékletek

1983. augusztus 18.

fekete-tenger /szovjet partvidék/	24
fekete-tenger /bolgár, román partvidék/	23
égei-tenger	24
adriai-tenger /olasz partvidék/	24
adriai-tenger /jugoszláv partvidék/	25
földközi-tenger /olasz partvidék/	26
földközi-tenger /francia partvidék/	24
földközi-tenger /spanyol partvidék/	25

M

balti-tenger 17 fok.

a balaton síófoknál 21 fokos, a duna budapestnél 19 fokos.

/mti/

fgy/sa jf pr
15.36 180883 0453

-.-

sb0057 4 150 mtib1061 /közönségszolgálat/

a környező országok időjárása

1983. augusztus 18. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása szombat reggelig:

ausztria

nappali gomolyfelhő-képződés, elszórtan záporokkal, délután esetleg zivatarral. a hőmérséklet pénteken kora délután 24, 29, szombaton hajnalban 12, 17 fok.

csehszlovákia

nappali gomolyfelhő-képződés, számottevő csapadék nélkül. a hőmérséklet pénteken kora délután 24, 29, szombaton hajnalban 12, 17 fok.

szovjetunió

nappali gomolyfelhő-képződés, számottevő csapadék nélkül. a hőmérséklet pénteken kora délután 25, 30, szombaton hajnalban 12, 17 fok.

románia

nappali gomolyfelhő-képződés, átfutó záporok kialakulhatnak. a hőmérséklet pénteken kora délután 26, 31, szombaton hajnalban 13, 18 fok.

jugoszlávia

nappali gomolyfelhő-képződés, elszórtan záporokkal, délután esetleg zivatarral. a hőmérséklet pénteken kora délután 26, 31, szombaton hajnalban 14, 19 fok. /mti/

fgy/sa jf pr
15.51 180883 1062

M

-.-

1983.08.18.

sb0058 4 150 mtib1062

kitüntetés

1983. augusztus 18. - az elnöki tanács - munkássága elismerésül, 70. születésnapja alkalmából - dr. kurnik ernő akadémikusnak, a takarmánytermesztési kutató intézet igazgatójának a szocialista magyarországiért érdemrendet adományozta.

a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter a nyisztor györgy emlékéremet adományozta babicz ferencnek, a rémi dózsa termelőségvetkezet elnökének, harmatos józsefnek, a mohácsi uj barázda termelőségvetkezet elnökének, irimi sándornak, a pécsi dohánygyár igazgatójának, katona gyulának, a csengerujfalui béke termelőségvetkezet elnökének, kéri lehelnek, a rajkai egyetértés termelőségvetkezet elnökének, lengyel lajosnak, az agrocoop igazgatójának, markovits imrénének, az erdőgazdasági vegyi és ipari vállalat igazgatóhelyettesének, mészáros istvánnak, a szarvasi állami tangazdaság igazgatójának, szele ferencnek, a vas megyei tanács elnökhelyettesének és zsuffa ervinnek, az mszmp központi bizottsága osztályvezető-helyettesének.

a kitüntetést és az emlékérmeket váncsa jenő mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter csütörtökön adta át a mém-ben. /mti/

jf/sa pr
16.08 180883 1137

-.-

sb0059 4 150 mtib1063

szoboravató

1983. augusztus 18. - az alkotmány napi hagyományoknak megfelelően újabb két agrártudós mellszobrát avatták fel a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium árkádjai alatt; cserhádi sándorét, aki a hazai növénytermesztés és növénynevelés tudományos megalapozója volt, s a múlt század végén, e század elején tanárként tevékenykedett a mosonmagyaróvári akadémián; szabó gusztáv egyetemi tanárét, aki a század első felében a mezőgazdaság gépesítésének gyakorlati és elméleti uttörője és megalapozója volt.

a szobrokat pál lénárd akadémikus, a magyar tudományos akadémia főtitkára leplezte le. az avatáson jelen volt váncsa jenő mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter. ott voltak a mezőgazdasági nagyüzemek, kutatóintézetek és szakoktatás képviselői is. /mti/

jf/sa pr
16.12 180883 0803

M

1983.08.18.

sb0060 4 150 mtib1064

mém termelési nagydíjak

1983. augusztus 18. - a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium a mezőhéki táncsics termelőségvetkezetnek, a kocsi aranykalász termelőségvetkezetnek, a lippói béke öre termelőségvetkezetnek, a bácsalmási állami gazdaságnak és a máriapócsi rákóczi termelőségvetkezetnek ítélte oda az idei termelési nagydíjakat.

ebben az elismerésben azok a mezőgazdasági nagyüzemek részesülnek, amelyek tájegységükben évek óta kiemelkedő eredményeket értek el, és az utóbbi öt esztendőben három alkalommal elnyerték már a kiváló termelőségvetkezet, illetve kiváló állami gazdaság címet. /mti/

jf/sa pr
16.17 180883 0635

-.-

sb0061 4 150 mtib1065

véget ért az v. ellenőrzési konferencia pécsett

1983. augusztus 18. - az ellenőrző szervezetek és a revizorok számára megfogalmazott ajánlások kidolgozásával ért véget csütörtökön a pécsett megrendezett v. ellenőrzési konferencia. a kétnapos tanácskozáson ezer ellenőrzési szakember és gazdasági vezető vitatta meg a változó gazdálkodási feltételekből adódó időszzerű feladatokat és a módszerek korszerűsítését. a konferencián megállapították, hogy az ellenőrzési munka az utóbbi három évben tovább fejlődött, de a gazdálkodó szervek megoldásra váró feladatai a rendszer még hatékonyabb működését s kiváltképpen a belső ellenőrzésnek a vezetéssel való szorosabb kapcsolatát igénylik.

a konferencia megállapításait összegző ajánlásokban többek között hangsúlyozták az ellenőrző szervezetek közötti együttműködés és a munkamegosztás fejlesztésének szükségességét a párhuzamos vizsgálatok kiiktatása és a hatékonyság javítása végett. javasolták, hogy az ellenőrzés tapasztalatait valamennyi területen évente tárgyalják meg az érdekelt vezetők, a politikai, társadalmi szervek részvételével. a gazdasági vezetők munkájának értékelésénél vegyék figyelembe, hogyan segítették az ellenőrzési tevékenység szervezését, mit tettek javaslatok hasznosításáért. az átfogó témakörök vizsgálatában tapasztalt népi ellenőrzés számára ajánlották, hogy fegyvermező jogositványának bátrabb alkalmazásával

M

1983.08.18.

is segítse az ésszerű kockázatot is vállaló takarékos gazdálkodás elterjesztését és társadalmi elismertetését, a szakmai kérdések vizsgálatára hivatott felügyeleti ellenőrzés állítsa vizsgálatának középpontjába a döntések megvalósítását, ösztönözze az önállóságot és a kockázatviselést; a pénzügyi ellenőrzés a folyamatok gyors, időszzerű értékelésével segítheti a gazdasági vezetést a hatékonyság növelésében. az ellenőrzési rendszer leggyengébb láncszemét, a belső ellenőrzést a vezetéssel való kapcsolatának javításával lehet megerősíteni - állapítják meg az ajánlásokban. a vezetők igényeljék és hasznosítsák a belső ellenőrzési munkát a döntések megalapozásában, az utasítások végrehajtásában. a munkaköri leírások, ügyrendek, szabályzatok rögzítsék valamennyi részterületre vonatkozóan az ellenőrzéssel járó kötelezettségeket.

a pécsi tanácskozás előadásait és ajánlásait tanulmánykötetben is közreadja a szervezési és vezetési tudományos társaság. /mti/

kász/bné/gw pr

16.35 180883 2389

-.-

sb0062 4 130 mtib1066

koszoruzás reguly Antal síremlékénél

1983. augusztus 18. - koszoruzási ünnepséget rendeztek csütörtökön a mező Imre uti temetőben Reguly Antal halálának 125. évfordulója alkalmából. a nemzetközi hírnő utazó, nyelvész, térképész és etnográfus síremlékénél a magyar tudományos akadémia, a magyar földrajzi társaság, a magyar nyelvtudományi társaság és szülőhelye, Zirc nagyközség tanácsának képviselői helyezték el a megemlékezés koszoruit. /mti/

sr/tr/mz/bc/gw sn

16.36 180883 0480

-.-

1983.08.18.

sb0063 4 130 mtib1068 /közönségszolgálat/

a főinform jelenti

1983. augusztus 18. - az augusztus 20-i ünnepségek miatt a volán autóbuszok közlekedése budapesten az alábbiak szerint módosul:

rákospalotán augusztus 19-én üzemkezdettől augusztus 21-én üzemzárásig az autóbuszok végállomása a Czabán Samu tér helyett a Kossuth utca 2. szám előtt lesz.

a budai rakpart lezárása miatt augusztus 20-án a széna térről uny-sárisáp-tokod-esztergom felé 9.15 órakor és 10.05 órakor induló, valamint a széna térre 7.45-kor érkező járatok nem érintik a Batthyány téri megállóhelyet.

a tűzijáték miatt augusztus 20-án az m1-es, az m7-es, a 6-os és a 70-es számú főúton járó, az Engels térre menetrend szerint 20.00 és 22.00 között érkező autóbuszjáratok csak a Kosztolányi Dezső térig közlekednek. a korlátozás nem érinti az Engels térről induló járatokat. /mti/

sr/pá/sa bc sn
16.54 180883 0856

-.-

sb0064 4 160 mtib1069

fafaragók országos tábora tatabányán

1983. augusztus 18. - a fafaragók országos táborát csütörtökön megnyitották tatabányán. a helyi szénbánya vállalat meghívására az ország különböző helységeiből félszáz - jobbra bányász foglalkozásu - fafaragó érkezett a városba. a népház melletti hangulatos ligetben rendezték be részükre a tábort, s a hónap végéig itt dolgoznak. a szabadtéri alkotóműhelyt bárki meglátogathatja, ellesheti az ősi szakma titkait, figyelemmel kísérheti, hogyan formálódnak a nyers farönkökből az alkotások. a tábor lakói elkészítik és a népház ligetes kertjében felavatják a Váci Mihály emlékfát. /mti/

ráb/wné/sa st sn
16.59 180883 0657

u

-.-

sb0065 4 160 mtib1070

csehszlovák iparművészeti kiállítás pécssett

1983. augusztus 18. - csehszlovák iparművészek alkotásaiból nyílt kiállítás csütörtökön a képcsarnok pécsi ferenczy-termében. a tárlat husz keramikus, üveg- és textilművész munkáit mutatja be. száznál több használati és díszkerámia, üveg térplasztika és szövött textilial szemlélteti a kortárs csehszlovák művészek alkotói törekvéseit az augusztus 27-ig nyitva tartó kiállításon, ahol a látogatók meg is vásárolhatják a bemutatott tárgyakat. /mti/

kász/bné/sa sn
17.02 180883 0522

-.-

sb0066 1 130 mtib2001

anyanyelvi védnökségi ülés /1. rész/

1983. augusztus 18. - a magyar nyelv és kultúra egyetemesei ápolására hivatott, szervezett formában 12 évvel ezelőtt kibontakozott anyanyelvi mozgalom következő konferenciáját 1985-ben rendezik meg Magyarországon, valamelyik vidéki városban. így döntött az anyanyelvi konferencia védnöksége, a mozgalom szervezését végző, irányítását ellátó ötven tagú testület, amely csütörtökön befejezte négy napos budapesti ülését.

a délutáni záróülésen összesítették a tanácskozás során elhangzott és elfogadott javaslatokat, amelyek a következő kongresszusig terjedő időben feladatokat adnak az anyanyelvi mozgalom külföldön működő és itthon tevékenykedő munkásainak. legfontosabb teendő - állapították meg a záróülésen - hogy mihamarabb elkészüljenek azok a tankönyvek, amelyek külföldön élő honfitársaink, illetőleg gyermekeik, leszármazottaik magyar nyelvi oktatását, továbbképzését szolgálják. óvodásoknak, iskoláskorúaknak, serdülőknek és felnőtteknek szánják e köteteket, s minta-fejezeteiket most megvitatták a védnökség tagjai. a közös vélemény alapján tovább javítanak a tananyagot, majd külföldi magyar iskolákba megküldik gyakorlati „kipróbálásra”, s az ottani magyar pedagógusok véleménye alapján véglegesítik a könyveket. úgy tervezik, hogy az 1985-ös konferenciáig mindegyik tankönyv megjelenik és eljut valamennyi olyan országba, ahol magyarok élnek.

a külföldön magyar nyelvet és közismereti tárgyakat tanító pedagógusok továbbképzésére az eddiginél többféle magyarországi lehetőségről gondoskodnak. így például várnak külföldről

résztvevőket a kecskeméti óvodapedagógiai nyári egyetemre, más városokban a tanárok számára rendezett nyári akadémiákra, illetve egyetemekre. további tárgykörökkel, például a néprajzzal is bővíti a programokat.

elfogadta a védnökség a kulturális bizottságnak azt a javaslatát, hogy 1985-ben rendezzék meg hazánkban a magyar folklór világfesztiválját, s erre az eseményre mindenünnen meghívják magyar néptáncsoportokat, énekkarokat, hangszeres szólistákat. a fesztivált a tervek szerint budapesten tartják. ugyancsak feladatként határozták meg a védnökségi ülésen, hogy az anyanyelvi mozgalom égisze alatt készítsenek forgatókönyvet olyan előadásokhoz, amelyek a magyar történelem jelentős eseményeit ábrázolják, és előadhatók lennének külföldi magyar egyesületek, klubok színpadainak műsorában.

/folyt. köv./ er
17.03 180883 2423

-.-

sb0067 1 130 mtib2002

anyanyelvi védnökségi ülés /2. rész/

a védnökség elismeréssel nyugtázta a „néprajz mindenkinek”, sorozat első, a magyar népviseletekkel foglalkozó kötetének megjelenését, amely - mint elhangzott - a külföldi magyarok körében is igen kedvező visszhangra talált. a program szerint jövőre megjelentetik a népszokásokról és a történelmünket felidéző népdalokból összeállított kötetet, majd egy-egy könyv készül a magyar néptáncról és a népi fafaragásról. a magyar irodalmi ismeretterjesztés szolgálatában két nyelvű, elsősorban magyar költemények eredeti és idegen nyelvre fordított változatát együttesen közreadó antológiák kiadásának tervét is elfogadták.

a védnökség tagjainak egybehangzó álláspontja szerint a következő, sorrendben ötödik anyanyelvi konferencia tárgykörei közé - a magyar nyelv, az irodalom, a pedagógia visszatérő témáin túl - besorolják a mai magyar képzőművészetet is, annak itthoni és külföldi alkotóival, alkotásaival megismertetve az anyanyelvi mozgalom résztvevőit. /mti/

t of/gg/er -ár sn
17.04 180883 1036

-.-

sb0068 4 150 mtib2003

meggyorsítják a balatoni vízgazdálkodási fejlesztési program végrehajtását /1. rész/

1983. augusztus 18. - a tervezettnél előbb, 1987-ig megvalósítják azokat az intézkedéseket, amelyek a balaton vízminőségének fokozott védelmét szolgálják - erről hozott határozatot a minisztertanács csütörtöki ülésén. a balatoni vízgazdálkodási fejlesztési program végrehajtásának módosításával és meggyorsításával hosszabb távon azt akarják elérni, hogy a balaton ismét olyan tiszta legyen, mint a hatvanas évek elején.

a tó vízminőségének javulása főként a vízgyűjtő területéről származó szennyezések csökkentésétől várható. ezért elsősorban az üdülvözet szennyvíztisztítóinak kapacitását és csatornahálózatát bővítik. a partmenti településeken eddig létesített szennyvíztisztítók naponta összesen 64 ezer köbméter szennyezett vizet tisztítanak meg biológiailag, s kapacitásukat 1985-ig napi 72 ezer köbméterre növelik, 1995-ig pedig várhatóan 135 ezer köbméterre. ehhez a többi között balatonkeresztúron létesítenek új szennyvíztisztító telepet, s bővítik a már meglévőket siófokon, boglárlellén, keszthelyen, badacsonyan, balatonfüzfőn és balatonakarattyán. az eddigi 5 mellett 1985-ig újabb 9 szennyvíztisztító telepen állítanak munkába foszfortalanító berendezést, amivel elérhető, hogy naponta valamivel több, mint 28 ezer köbméter szennyvizből vonják ki ezt az anyagot, így lényegesen csökkenthetik a víz élővilágának egyensúlyát megbontó algásodást. a jövőben is nagy gondot jelent azonban a tisztítás során keletkező szennyviziszap megfelelő kezelése és komposztálása. a nyolcvanas évtized közepére már naponta csaknem 900 köbméter szennyviziszappal számolnak, s ebből ma még csupán 250 köbméter kezelését oldották meg. ezért olyan időleges eljárások alkalmazása is szükségessé válik, amelyek meggátolják, hogy az iszapban lévő tápanyagok a tóba kerülhessenek.

/folyt. köv./ gw
17.05 180883 1898

--

sb0069 4 150 mtib2004

meggyorsítják a balatoni ... /2. rész/

a tóparti települések szennyvizeinek összegyűjtésére 1985-ig 40 kilométerrel, 200 kilométer hosszúságúra nő az üdülvözetben kiépített főgyűjtő csatorna hossza, az utána következő tíz évben pedig további 110 kilométerrel hosszabbítják meg. a hozzá csatlakozó mostani 60 kilométernyi gyűjtőhálózat még az évezred vége előtt 400 kilométernyi hosszúságban hálózta majd be a településeket. a csatornahálózat bővítésére annál inkább szükség van, mert jelenleg a szippantott szennyvizek gyűjtése, ellenőrzött, ártalommentes elhelyezése nem mindenütt felel a követelményeknek. a gyorsabb ütemű építési munkálatoktól azonban nem várható, hogy valamennyi tóparti települést rövid idő alatt csatornazzák. ezért a házilag tárolt szennyvizek elhelyezésére a környezetvédelmi követelmények figyelembe vételével alakítanak ki gyűjtőmedencéket. néhány szennyvíztisztító telepet is felkészítenek az ilyenfajta szennyvizek tisztítására; a balatonfüredi példájára a balatongyöröki és a révfülöpi tisztítótelepek vállalkoznak majd erre, szabad kapacitásaikkal.

a kommunális szennyvizeken kívül a természetes vízfolyások és az ipari létesítmények is veszélyeztetik a tó élővilágát. ezért a tóparti településeken felújítják a csapadékgyűjtőket, illetve újakat építenek, hogy a lefolyó eső vagy hólé se szállithasson szennyező anyagokat a tóba. a műtrágyázás technológiájának korszerűsítésére ösztönöz, hogy a lefolyó víz műtrágyát is kimos a talajból, ami a tó vízminőségét rontja. ennek megakadályozására különféle mezőgazdasági és kulturtechnikai eljárásokkal javítják a talaj vízháztartását. e mellett agrokémiai központok létesítését tervezik, hogy a mezőgazdasági vegyi anyagokat biztonságosan tárolhassák és szállithassák. a másik nagy mezőgazdasági szennyezésforrást a nagyüzemi állattartó telepek jelentik. ezeken a jövőben vagy az állattartás módját változtatják meg, vagy a szennyvíz-ártalom megszüntetésére megfelelő berendezést szerelnek fel. az iparral szemben a legfontosabb követelmény, hogy veszélyes hulladékot a balaton vízgyűjtő területén nem helyezhetnek el, s lehetőség szerint szennyvizeiket is el kell vezetniük erről a területről.

tovább folytatják a balaton medrének tisztítását és szabályozását. a strandkotrásokat is figyelembe véve 1987-ig további nyolc-tíz négyzetkilométernyi területen távolítják el az üledék felső iszaprétegét. e cél megvalósításához a meglévő géppark átalakításán és bővítésén felül olyan új módszer alkalmazása is szükséges, amellyel a korábbiaknál sekélyebb kotrás végezhető.

/folyt. köv./ gw
17.06 180883 2587

--

sb0070 4 150 mtib2005

meggyorsítják a balatoni ... /3. rész/

a balatoni vízgazdálkodási fejlesztési program intézkedéseket tartalmaz a tó vízszintszabályozására, üdülővezetékek és vízgyűjtő területének vízellátására, különféle vízrendezési munkálatokra és jövőbeni műszaki fejlesztésekre, tudományos kutatásokra is. /mti/

be/tr/sl/bam/gw sn

17.07 180883 0338

--

sb0071 4 160 mtib2006

palóc autóstalálkozó nógrádban

1983. augusztus 18. - csütörtöktől vasárnapig rendezik meg a xii. palóc autóstalálkozót balassagyarmaton és környékén. a találkozót csütörtökön a városi tanács dísztermében nyitották meg. pénteken három turát szerveznek: az egyik a karancsberényi partizán emlékműzeumhoz, a másik a kékkői balassi-várhoz, a harmadik a mikszáth-émlékhelyekhez vezet. este madách-émlékműsoron vesznek részt az ország minden részéből összesereglett autósok. szombaton koszoruzást tartanak csesztvén, a madách-émlékműzeum előtt, majd az autósok hollóknán részt vesznek a palóc szöttek népművészeti napon. vasárnap megmutatják nekik a borszöny szépségeit. /mti/

rozg/mfné/sa ká sn

17.13 180883 0705

As

--

sb0072 4 160 mtib2007

ézsias istván kiállítása tatán

1983. augusztus 18. - ézsias istván veszprémi szobrászművész térplasztikáiból és térelemeiből nyitottak csütörtökön kiállítást tatán, a komárom megyei művelődési központban. az egy hónapig nyitvatartó tárlaton csaknem félszáz fémből és fából készített alkotással mutatkozik be a veszprémi fiatal képzőművészek stúdiójának vezetője. /mti/

ráb/wné/sa st sn

17.19 180883 0401

--

sb0073 4 180 mtib2008

gyermekintézményeket avattak pest megyében

1983. augusztus 18. - hatvan bölcsődés- és száz óvodáskorú gyermek részére avattak komplex gyermekintézményt csütörtökön érden, a fiatal város béke téri lakótelepén. száz személyes óvodát adtak átjezen a napon jászkarajenőn is. mindkét gyermekintézmény felépítéséhez jelentős társadalmi munkával járult hozzá a települések lakossága. /mti/

gál/fe/er st sn

17.21 180883 0415

--

sb0074 4 160 mtib2009 /felhasználható: 21.30 órától!!!/

istván, a király - bemutató a városligetben

1983. augusztus 18. - csütörtökön a városligeti királydombon mutatták be szörényi levante-bródy jános: istván, a király című rockoperáját. az óriás tölgyek és platánfák övezte térségben az ezeréves előtti Magyarország elevenedett meg a boldizsár miklós „ezredforduló”, című drámájának felhasználásával készült játék során: középen esztergom palotája, a keresztény fejedelem-király fellegvára magasodott, szemben koppány, a lázadó pogány nagyúr erődítménye.

az istván megkoronázása idején játszódó történet főszerepét a kevésbé ismert pelsőczy lászló fiatal művész alakítja - énekhangja varga miklós. az előadásban jelentős szerepet kapott

előadója, min a hazai rockélet néhány jeles előadója, min viki döl gyula, nagy ferenc, deák „bill”, gyula és schuster lóránt. a produkcióban 400 táncos - a magyar néphadsereg művészegyüttese és a népszínház táncokara, valamint több budapesti és vidéki néptáncgyüttes működött közre. a grandiózus vállalkozásban 30 kaszkadőr és sok más szereplő vállalt feladatot.

az előadás díszletét götz béla tervezte, a jelmezek csengey emőke munkái. rendezte: koltay gábor.

a bemutatót követően még augusztus 19-20-21-én tartanak előadásokat - tisztelegve az országalapító király emléke, államiságunk ünnepe előtt. a rockopera zenei anyagából készülő nagylemez várhatóan a karácsonyi vásárra kerül a boltokba.

az előadás nyomán, a városligeti előadás egyes részleteinek felhasználásával film is készül, amelyet különféle magyarországi történelmi helyszíneken is forgatnak majd a mafilm budapest stúdiójának munkatársai. /mti/

t cs/ár/gw	sn	fontos szerepeket formál meg a darabban
17.27	180883 1767	berek kati, sára bernadett, juhász jácint, balázsovits lajos, szakácsi sándor, balázs péter, hüvösvölgyi ildikó.

--

sb0075 4 160 mtib2010

ifju gyógyszerészek kollokviuma sopronban

1983. augusztus 18. - az ifju gyógyszerészek második országos kollokviuma csütörtökön kezdődött meg sopronban. a két napos tanácskozáson mintegy 120-an vesznek részt a szakma különböző területeiről. az összejövétel első napján a gyógyszerészek szakmai fejlődésének problémáiról rendeztek kerekasztal-beszélgetést. az egyetemi oktatásról, a hallgatók szűk köre törekszik tudása elmélyítésére, zömük megelégszik a még éppen elfogadható tudásszint megszerzésével. a tudományos diákkörök által kínált lehetőséggel kevesen élnek, a sote gyógyszerésztudományi karán például csak a

As a gyógyszerészképzésről szólva többen rámutattak arra, hogy csupán

diákság 10-12 százaléka. nagyobb hivatástudatra, a komolyabb önképzési igényre lenne szükség - hangoztatták.

a kollokvium pénteken tudományos előadásokkal folytatódik, amelyek a legfrissebb kutatási eredményeket ismertetik. /mti/

mzs/an/er st sn
17.28 180883 0886

--

sb0076 4 160 mtib2011 /felhasználható: 19 órától!/
rock-opera a diósgyőri várban

1983. augusztus 18. - a „sztárcsinálók”, című rock-operával szerepelt a rock színház együttese csütörtökön miskolcon, a diósgyőri várszínpadon. a főszerepekben szolnoki tibort, kovács krisztát és nagy anikót láthatta a közönség. az előadást kovácsi jános rendezte. /mti/

bas/tné/sa st sn
17.31 180883 0335

--

sb0077 4 130 mtib2012 /felhasználható 18 órától!/
uttörőgárdisták tábora fonyódligeten

1983. augusztus 18. - csütörtökön fonyódligeten - a somogy megyei tanács uttörőtáborában - megnyitották az uttörőgárdisták táborát. ezer somogyi uttörőgárdista és a fegyveres testületek - rendőrség, honvédség, határőrség, munkásőrség, valamint a tűzoltóság és az mhsz - mintegy kétszáz képviselője tíz nap át gazdag program részese lesz. turákat, harci játékokat, közlekedésbiztonsági vetélkedőket, lovas- és munkakutya-, valamint tűzoltóbemutatót tartanak. /mti/

káp/hné/sa ká sn
17.35 180883 0535

4

--

sb0078 4 160 mtib2013

Lengyel kiállítás marcaliban

1983. augusztus 18. - a Lengyelországi észak-mazowsze népművészetét mutatja be az a kiállítás, amelyet Waldemar Kowalewski, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségének első titkára nyitott meg csütörtökön marcali város kulturális központjának galériájában. Somogy megye Lengyelországi testvérmegyéje, Cieszanow területi néprajzi muzeuma gyűjteményéből összeállított tárlat többek között díszített szőttesek, rongyból szőtt futószőnyegek, a kurpiei népviselet szép darabjai láthatók. A bemutató izelítőt ad a népi fazekasok munkájából, a tüvel való mintázásból is. Kiállították ezenkívül a népi játékokkal kapcsolatos álarcokat, a különböző zajkeltő eszközöket, az üvegre festett képeket, valamint a Cieszanow-környéki népi fafaragók munkáit. /mti/

káp/hné/ká/gw sn
17.42 180883 0819

--

sb0079 4 160 mtib2014 /felhasználható: 18.30-tól!/

esztergomi fesztivál-hangverseny

1983. augusztus 18. - az esztergomi bazilikában csütörtökön este rendezett nagyszabású hangversennyel befejeződött a város vi. nemzetközi gitárfesztiválja és szemináriuma. A záróhangversenyen a fesztivál résztvevőiből alakított 200 tagú gitárzenekar, a magyar állami hangversenyzenekar, a győri filharmonikus zenekar, veszprém város vegyeskórusa, valamint az állami operaház magánénekesei szerepeltek, Szendrey-Karper László vezényletével. A különleges zenei élményt nyújtó koncerten több mű ősbemutatója zajlott le; magyar, angol, japán és cseh zeneszerzők komponáltak új műveket a nemzetközi fesztivál tiszteletére.

A kéthetes fesztiválra eljöttek a gitárművészet képviselői szinte egész Európából, s argentin, ausztráliai, izraeli, japán és kanadai résztvevője is volt a rendezvénynek. Huszonhat ország 420 gitárosának - előadóművészeknek, zeneszerzőknek, zenetanároknak és tanárjelölteknek - teremtett a város fórumot a bemutatkozásra és továbbképzésre. A szemináriumokon megismerkedtek a magyar zenei oktatás legújabb eredményeivel, a gitár-oktatás metodikájával. A gitárpedagógia világhírű mesterei vezették a szemináriumokat, a zenekari próbákat és a közös hangversenyeket. Az idén először kapott helyet a fesztivál programjában a hangszerépítés.

a résztvevők esztergomon kívül az ország 11 településén is vendégszerepeltek. A fesztivál eseményeiről, koncertjeiről több külföldi rádió készített műsort. /mti/

ráb/wné/sa st sn
17.42 180883 1493

--

sb0080 4 180 mtib2015 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés

1983. augusztus 18. - a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön este:

várható időjárás az ország területén péntek estig:

változóan felhős idő várható, elszórtan gyenge záporral, esetleg zivatarral. A hőmérséklet csúcserőke 26 és 31 fok között alakul. /mti/

sa sn
17.43 180883 0395

--

sb0081 4 150 mtib2016

konferencia a háztartási villamoskészülékekről

1983. augusztus 18. - a háztartások növekvő villamosenergia-igényének és a lehetőségeknek összehangolása a középponti témája villamos háztartási készülékekről csütörtökön pápán megkezdődött szemináriumok. Az eszmecserét a magyar elektrotechnikai egyesület hívta össze, házigazdája a pápai Elekthermax vállalat.

A tanácskozáson elmondták, hogy a háztartási villamosenergia-szükséglet évről évre nő, jelenleg az összfelhasználás egyötödét teszi ki, s aránya az ezredfordulóra várhatóan megközelíti a 30 százalékot. A prognózisok szerint elsősorban az éjszakai fogyasztású villamosberendezések, főként a bojlerok és a hőtárolós kályhák iránti igény növekedése várható. A gyártó vállalatok képviselői a mind kisebb energiaigényű berendezések kifejlesztésével kapcsolatos eredményeikről, fejlesztéseikről számoltak be. A

bel

- 54 -

1983.08.18.

hajdusági iparműveknél a szigetelés további tökéletesítésével csökkentik a boilerok hővesztését. tervezik olyan szonda beépítést is, amely csak bizonyos hőmérséklet alatt kapcsolja be a boiler fűtést, és azt is megoldja, hogy a készülékeket az éjszakai folyamán ne egyszerre, hanem különböző időszakokban fűtsék fel. kifejlesztették az energiatakarékos mosógépek új változatait is. a korábbinál 40 százalékkal alacsonyabb fogyasztású berendezés prototípusa már elkészült, gyártását 1984-ben kezdik meg. a jászberényi hűtőgépgyár fejlesztői olyan hűtőpultokat konstruáltak, amelyek áramszünet idején is 50 óráig megőrzik az áru minőségét. beszámoltak arról is, hogy az új, háromcsillagos hűtőszekrények 30-40 százalékkal kevesebb villamosáramot használnak a korábbinál. a pápai elekthermax légkeveréses sütő- és főzőedényei a hagyományosaknál 20-30 százalékkal kevesebb energiát fogyasztanak. hőtárolós kályháikat a jövőben időjárás-érzékelőkkel szerelik fel, ami szintén az energiatakarékosságot szolgálja.

a szakemberek arra is felhívták a figyelmet, hogy a berendezések helytelen használata miatt is gyakori nálunk az energiapazarlás. a kutatások bebizonyították például, hogy ugyanazon a villanytűzhelyen, ha helytelenül szabályozzák, és nem megfelelő edényt használnak, a fogyasztás háromszor annyi, mint előírás szerű használat esetén. ezért a gyártók és a kereskedők fontos feladata, hogy alapos tájékoztatást adjanak a villamosberendezések használatához. ennek érdekében egyébként a gyártó vállalatok a villamosművek tröszttel közösen még ebben az évben bemutató könyvet nyitnak budapestben. /mti/

bév/fe/er st sn
17.44 180883 2512

..-

sb0082 1 150 mtib2017

a szerkesztőségek figyelmébe!

1983. augusztus 18. - mai mtib1043 sz. /magyar-osztrák szerződés című/ hírünk 3. bek. 4. sorában a szöveg helyesen:

... adják át a 25 méteres medencével rendelkező fedett uszodát, ...

/mti/ sa sn
18.02 180883 0286

..-

bel

- 55 -

1983.08.18.

sb0083 4 160 mtib2018

az ndk közoktatási minisztere hazánkban

1983. augusztus 18. - köpeczi béla művelődési miniszter meghívására csütörtökön hazánkba érkezett margot honecker, az ndk közoktatási minisztere. fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent köpeczi béla, és ott volt karl-heinz lugenheim, az ndk budapesti nagykövete is. /mti/

tr/ár/gw sn

18.42 180883 0347

..-

sb0084 4 130 mtib2020

üdvözlő távirat

1983. augusztus 18. - kádár jános, az mkszmp központi bizottságának első titkára és losonczy pál, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte babrak karmalt, az afganisztáni népi demokratikus párt központi bizottságának főtítkárát, a forradalmi tanács elnökét afganisztán függetlenségi évfordulója alkalmából. /mti/

tr/gw sn

18.54 180883 0360

M

..-

sb0085 4 180 mtib2028

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. augusztus 18.

sb0001 nemzetiségi szülők a nemzetiségi oktatásról /1. rész/
 sb0002 nemzetiségi szülők a nemzetiségi oktatásról /2. rész/
 sb0003 házipolitikai boltja
 sb0004 gazdag alkotmány napi program
 sb0005 turistamuzeum lesz dobogókön
 sb0006 a veszprémi postások névjegye
 sb0007 hasznos tanulmány a bányabalesetekről
 sb0008 a tanácsi ügyintézés korszerűsítésére, ... - pályázat
 sb0009 parképítés budapesten
 sb0010 óvodai nevelés a xvii. kerületben
 sb0011 csehszlovák berendezések számítógéppontok klimatizálásához
 sb0012 gabonakártevő gyökérvadól
 sb0013 árpási leletek: az észak-itáliai kerámiákat utánózták
 sb0014 megszépült a kilenclyuku híd
 sb0015 hagymaszüret a makói tájkerületben
 sb0016 pályázat hulladékok hasznosítására
 sb0017 jövedelemérdekeltségű boltok
 sb0018 növekszik a zöldség-termelés
 sb0019 vízióra-aknák poliészterből
 sb0020 nemzetközi kisállat-kiállítás
 sb0021 új, divatos szövetek győrből
 sb0022 genetikai átalakulás
 sb0023 muzeumok ünnepi nyitvatartása
 sb0024 canna-kiállítás
 sb0025 elkészült debrecenben a keleti tehermentesítő ut
 sb0026 németh károly fogadta tadeusz czechowiczot
 sb0027 oktatási központ a bakony műveknél
 sb0028 cigány olvasótábor nyílt balatonakaliban
 sb0029 indiai ifjúsági delegáció látogatása
 sb0030 napköziotthon az időseknek
 sb0031 új kenyérsütő üzem szakoson
 sb0032 kardos lászló kitüntetése
 sb0033 halálos baleset
 sb0034 időjárásjelentés /1. rész/
 sb0035 időjárásjelentés /2. rész/
 sb0036 a tourinform hétvégi programajánlatából /1. rész/
 sb0037 a tourinform hétvégi programajánlatából /2. rész/
 sb0038 pályaépítés a körmen-d-zala-ösvény vasútvonalon
 sb0039 magyar-osztrák szerződés fogászati rendelésre, uszodára
 sb0040 szakszervezeti népművelők kitüntetése
 /folyt. köv./ mz/er
 21.05 180883 1781

sb0086 4 180 mtib2029

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 vetésselőkészületek a duna-tisza közén
 sb0042 nemzetközi diszmadár kiállítás
 sb0043 orvosteorológiai tájékoztató
 sb0044 új tanácsháza és posta zalakaroson
 sb0045 kitüntetés /bán istván/
 sb0046 sajtótájékoztató a román nagykövetségen
 sb0047 vágják a napraforgót
 sb0048 a szekszárdi városi tanács ülése - vizellátás
 sb0049 baleset
 sb0050 társadalmi munkások kitüntetése győrött
 sb0051 nagyvárastelepi jelentés
 sb0052 ülést tartott a minisztertanács
 sb0053 fejér megyei képzőművészek kiállítása
 sb0054 forgalomkorlátozások az ünnepen
 sb0055 az európai nagyvárosok hőmérséklete
 sb0056 vízhőmérsékletek
 sb0057 a környező országok időjárása
 sb0058 kitüntetés
 sb0059 szoboravató
 sb0060 mém termelési nagydíjak
 sb0061 véget ért az v. ellenőrzési konferencia
 sb0062 koszorúzás reguly Antal síremlékénél
 sb0063 a főinform jelenti
 sb0064 fadaragók országos tábora
 sb0065 csehszlovák iparművészeti kiállítás pécsen
 sb0066 anyanyelvi védnökségi ülés /1. rész/
 sb0067 anyanyelvi védnökségi ülés /2. rész/
 sb0068 meggyorsítják a bvfp végrehajtását /1. rész/
 sb0069 meggyorsítják a bvfp végrehajtását /2. rész/
 sb0070 meggyorsítják a bvfp végrehajtását /3. rész/
 sb0071 palóc autóstalálkozó nógrádban
 sb0072 ézsias istván kiállítása tatán
 sb0073 gyermekintézményeket avattak pest megyében
 sb0074 istván, a király - bemutató a városligetben
 sb0075 ifjú gyógyszerészek kollokviuma sopronban
 sb0076 rock-opera a diósgyőri várban
 sb0077 uttörőgárdisták tábora fonyódligetben
 sb0078 lengyel kiállítás marcaliban
 sb0079 esztergomi fesztivál-hangverseny
 sb0080 időjárásjelentés
 /folyt. köv./ er
 21.06 180883 1634

bel

- 58 -

1983.08.18.

sb0087 4 180 mtib2030

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /3. rész/

sb0081 konferencia a háztartási villamoskészülékekről
sb0082 a szerkesztőségek figyelmébe!
sb0083 az ndk közoktatási minisztere hazánkban
sb0084 üdvözlő távirat
sb0085 tartalomjegyzék /1. rész/
sb0086 tartalomjegyzék /2. rész/
sb0087 tartalomjegyzék /3. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: kovács györgy
szerkesztették: halasi györgy
fehér péter
sebestyén tibor

- v é g e -

21.07

/mti/ er sn
180883 0585

--

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

budapest, 1983. augusztus 19.

bel

p é n t e k

sb0001 4 150 mtib1001

belkereskedelmi évkönyv, 1982 /1. rész/

1983. augusztus 19. - a statisztikai kiadó vállalat gondozásában megjelent az 1982. évi belkereskedelmi évkönyv, amely tájékoztat a belkereskedelmi vállalatok, szövetkezetek gazdálkodásáról, részletesen közli a nagy- és kiskereskedelmi forgalom adatait árucsoportok, kereskedelmi formák, fizetési módok szerint, valamint területi bontásban. a kötet áttekintést nyújt az üzlethálózat és az értékesítési formák fejlődéséről, a fejlesztési és részesedési alapok alakulásáról. a kiadvány nemzetközi összehasonlító adatokkal is kiegészül.

a statisztikából egyebek közt kitűnik, hogy tavaly az élelmiszerek közül csökkent a lisztesárak, édességek, alkoholos italok, növekedett viszont a baromfi, tojás, tej és tejtermékek forgalma. az adatok egy része azt mutatja, hogy a kereslet az egészségesebb élelmiszerek felé tolódott el, másrészt viszont áttekintést ad a hiánycikkekről is. például a gyulai kolbász forgalmának egy év alatt 16, vagy a szalámiénak 5 százalékos csökkenése azt mutatja, hogy ezekből a közkezdvelt termékekből a kereskedelem nem biztosított elegendő mennyiséget. a ruházati cikkek közül majd mindegyiknek csökkent kisebb-nagyobb mértékben a forgalma, egyedül a férfi cipőké növekedett jelentősebben, 10 százalékkal az előző évhez képest. az iparcikkek közül a háztartási villamos hűtőszekrények forgalma 6.1, a mosógépeké 5.8, a lemezzjátsszóké 18.1 százalékkal növekedett az előző évhez képest, a szilárd tüzelőanyaggal fűthető tüzhelyekből pedig 29,7 százalékkal adtak el többet, mint egy évvel korábban.